

TÜRKİYE TEKSTİL SANAYİİ İŞVERENLERİ SENDİKASI AYLIK DERGİSİ

TEKSTİL İŞVEREN

SAYI: 460 - MAYIS - EKİM 2024

Tasarım:

FINE PEOPLE
COMMUNITY
İLE TANIŞIN

Seyahat:

AYVALIK KEŞİF
REHBERİ

Özbekistan

yeni tekstil devi
olabilir mi?

ITMF 2024 KONFERANSI'NDAN
BİLDİRİYORUZ

PAMUK SEKTÖRÜNE DETAYLI BAKIŞ

Uluslararası İyi Pamuk
ve İyi Tarım standardı
arasında eşdeğerlik
sağlanacak mı?

ULUSLARARASI TEKSTİL MAKİNELERİ FUARI

İstanbul'da yapılan
fuar, küresel çapta
yatırımcıları buluşturdu

Teknik Makale:

HİBRİT
YAŞAYAN
LİFLER

AB'DE YENİ DÖNEM

Seçimlerin ardından
sanayi politikaları
nasıl şekillenecek?

SON ÇEYREKTE SEKTÖRE BAKIŞ

Sevgili Okuyucumuz,

Yılın son çeyreğine girdiğimiz bu günlerde yeni sayımızla karşınızdayız. Geçen sayımızda 2023'ün ikinci yarısı için temkinli bir iyimserlik içinde olduğumuzu paylaşmıştık. Hem küresel hem yerel düzeyde sektörümüzdeki göstergeler maalesef pek de iç açıcı görünmüyor. Bize de bu yılı mevcut durumu kabullenerek kapatıp, beklentilerimizi 2025 için saklamak kalıyor.

Bu sayıda sizi Orta Asya'nın kalbine, Semerkant'a götürüyoruz. Üyesi bulunduğumuz Uluslararası Tekstil Üreticileri Federasyonu'nun yıllık konferansı ilk kez bu yıl Orta Asya'da yapıldı. Son yıllarda ciddi bir reform sürecinden geçen Özbekistan, küresel tekstil değer zincirinde gerçekten kendine bir yer edinebilecek mi? Yıllardır uluslararası alıcıların vetosuyla sebebiyle dünya pamuk piyasasında yer bulamayan Özbek pamuğu, tarım reformlarından sonra yabancı markaların tedarik zincirine girebilecek mi? Üç gün boyunca tüm dünyadan tekstil üreticileri bu soruyu ve bunun yanı sıra sektörün küresel görünümünü tartıştı. Biz de bu tartışmaları sizin için derledik. Pamuğun ana tarım ve tekstil hammaddesi olduğu Özbekistan'dan sonra, ülkemizdeki pamuğa da baktık. Pamuk üretiminde belirli sosyal ve çevresel standartlar ortaya koyan Better Cotton Initiative ve Türkiye'de pamuk üretimini bu standartlara çıkarmak için pamuk çiftçisinden başlayarak eğitimler veren İyi Pamuk Uygulamaları Derneği İPUD'un faaliyetlerini ve ülkemiz tarım sektörü açısından önemli bir kazanım olacak İyi Pamuk-İyi Tarım Eşdeğerlik sürecini mercek altına aldık.

2023 Avrupa'da gerek ülkeler düzeyinde, gerek Birlik düzeyinde seçimlerle geçti. "Büyük Avrupa Seçimleri" sonrasındaki siyasi iklime ve daha da önemlisi sektörümüzü ilgilendiren politiklardaki değişime baktık. Bu sayfalardan defalarca sizlerle paylaştığımız Yeşil Mutabakat ve tekstil üretimine etkileri yeni dönemde nasıl olacak, birlikte göreceğiz.

Bunları ve daha pek çok konuyu keyifle okumanızı dileriz.

Av. Başar AY

Genel Sekreter

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tektilisveren.org.tr

Tekstil İşveren Dergisi

Mayıs - Ekim 2024 Sayı: 460

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Adına
İmtiyaz Sahibi
Ahmet Hamdi Topbaş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Başar Ay

Yayın Kurulu
Av. Çiğdem Ayvazoğlu Yüksel, Av. Yaşar Mert Babayiğit,
Av. Buse Elmas, Tuba Kobaş Huvaj, Güray Kılınç, Alper Umut Tosun

İdari Merkezi
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent-İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx),
Fax: (0212) 344 07 66-67,
www.tekstilisveren.org.tr

JODOMO

Yayına Hazırlayan
JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş.

Yayın Türü:
Yerel, Aylık, Süreli
ISSN: 1307-6566

Bu dergi, JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş. tarafından,
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
için hazırlanmıştır. Para ile dağıtılıp, satılamaz. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita,
illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.
Dergide bulunan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlara aittir

İşbu yayındaki bilgi ve veriler, genel bilgi edinilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu yayında yer alan bilgilerin
doğruluğu konusunda gerekli özen gösterilmiş olmasına rağmen, bilgi ve verilerdeki olası hatalardan ya da alınacak
yatırım kararları ile bunların sonuçlarından TTSIS sorumlu değildir. Zira buradaki bilgiler yatırım amaçlı bir tavsiye
amacını taşımamaktadır. Makale yazarlarının ya da görüş alınan kişilerin beyanları ise şahsi niteliktedir.

06 Aklımızda Kalanlar

10 Dünyada Çalışma Hayatı

12 ITMF 2024

Özbekistan'ın Semerkant şehrinde gerçekleşen ITMF 2024 Uluslararası Tekstil Konferansı'ndan incelemeye değer notlarımızla döndük.

18 İyi tarım standardı ile iyi pamuk standardında eşdeğerlik çalışmaları

İyi Pamuk Uygulamaları Derneği (IPUD), Better Cotton (İyi Pamuk) standardının yaygınlaşması için çalışmalarına devam ediyor. Pamuk sektörünün önde gelen temsilcileriyle konuya geniş bir perspektiften baktık.

26 Tekstil makine sektörü buluştu

İstanbul'da Haziran'da yapılan Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı "ITM 2024" küresel çapta yatırımcıları ve profesyonel ziyaretçileri ağırladı.

32 Hibrit yaşayan lifler

MIT araştırmacıları, biyolojik ve sentetik malzemeleri birleştirerek çevresel faktörlere uyum sağlayabilen, kendini onarabilen ve sürdürülebilir lifler üretmeyi başardı.

38 AB'de yeni dönem

Avrupa Komisyonu'nun Başkanlığı'na mevcut Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen tekrar seçildi. Seçimlerin sektörümüzü ilgilendiren yanı, sanayi politikalarının nasıl şekilleneceği...

42 Pati dostu kumaşların yükselişi

Evcil hayvanlara ilgiyle birlikte, 'pati dostu' döşemelik kumaş'lara talep de yükseldi. Ev tekstili sektörünün parlayan yeni yıldızına baktık.

46 Tasarım

Fine People Community'nin kurucusu Bahar Akbulut ile söyleşi...

52 Seyahat

Doğa, tarih ve gastronominin izinde: Ayvalık

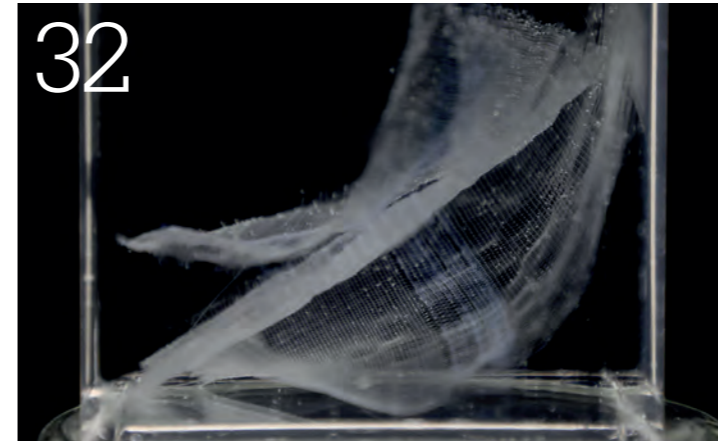
58 Kültür-sanat ajandası

Dolu dolu yeni sezondan harika bir seçki.

60 Sergi

İstanbul Modern'de, Türkiye-Japonya ilişkilerinin tesisinin 100'üncü yılında, ipliğin başrolde olduğu özel bir sergi: Dünyalar Arasında

62 İngilizce özetler

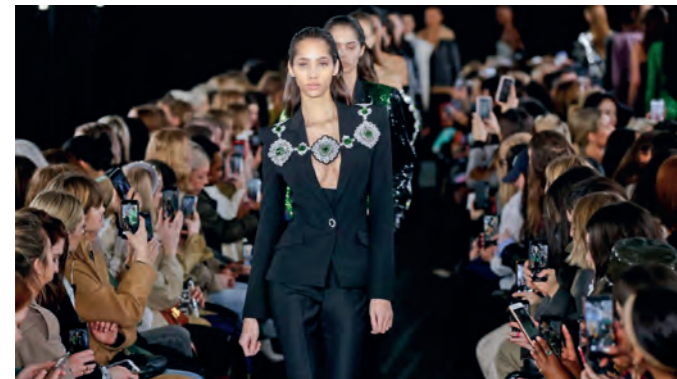
H&M ve HKRITA “Open Lab” projesini başlattı

H&M ve Hong Kong Tekstil ve Giyim Araştırma Enstitüsü (HKRITA), yenilikçi ve sürdürülebilir tekstil çözümleri geliştirmek amacıyla “Open Lab” adlı yeni bir projeye başladı. Bu proje, tekstil sektöründe döngüsellik ve sürdürülebilirlik hedeflerine yönelik açık kaynaklı araştırmaları ve geliştirmeleri teşvik etmeyi amaçlıyor. H&M ve HKRITA, Open Lab’i AR-GE çalışanları, akademisyenler ve girişimciler için yenilikçi fikirleri test edebilecekleri ve uygulayabilecekleri bir platform olarak tasarladı. Open Lab, tekstil ve hazır giyim endüstrisinde sürdürülebilirlik konusundaki zorlukları ele almak için işbirliğini ve bilgi paylaşımını destekleyecek. Proje, döngüsel iş modellerinin geliştirilmesini, malzeme yeniliklerini ve geri dönüşüm süreçlerini hızlandırmayı hedefliyor.

Kaliforniya, tekstil geri dönüşüm yasasını kabul etti

Kaliforniya, giysi ve tekstil elyaflarının yeniden kullanımı, tamiri ve geri dönüşümünü teşvik etmek amacıyla ‘Sorumlu Tekstil Geri Dönüşüm Yasası’nı (SB-707) kabul etti. Bu yasa, eyalette satılan tüm tekstil ürünlerinin geri dönüşüm ve yeniden kullanımını sağlamak için üreticilere programı uygulama zorunluluğu getiriyor. Genişletilmiş üretici sorumluluğu (Extended Producer Responsibility- “EPR”) ilkesi doğrultusunda, üreticilerin atık tekstil ürünlerinin toplama, geri dönüştürme veya tamir maliyetlerini üstlenmesini şart koşuyor. Yasa, moda sektöründeki çevresel etkileri azaltarak sürdürülebilirlik girişimlerini desteklemeyi hedefliyor. Amerikan Hazır Giyim ve Ayakkabı Derneği (AAFA), bu düzenlemeyi tekstil endüstrisinde döngüsel ekonomiyi teşvik eden önemli bir adım olarak değerlendiriyor.

İngiliz moda endüstrisi iklim hedeflerinde geride kaldı

London’da yapılan yeni bir araştırma, İngiliz moda endüstrisinin iklim krizine karşı yeterli adımları atmadığını gözler önüne seriyor. British Fashion Council’e (BFC) bağlı markaların yalnızca yüzde 4’ünden daha azı emisyon azaltma hedefleri belirlemiş durumda ve bu, sektörde ciddi bir eksiklik olduğunu gösteriyor. Araştırma, birçok markanın sürdürülebilirlik konusunda şeffaf olmadığını ve iklimle ilgili somut adımlar atmaktan kaçındığını vurguluyor. Emisyon azaltma stratejilerinin ya yetersiz ya da belirsiz olduğu belirtiliyor; bu durumun da İngiliz moda sektörünün küresel rekabette geride kalmasına yol açabileceği ifade ediliyor. Tüketiciler, moda markalarının çevresel etkilerini daha yakından takip ederken, sektör uzmanları markaların daha cesur ve somut iklim hedefleri belirlemesi gerektiğine dikkat çekiyor.

LC Waikiki, Afrika’da büyümeye devam ediyor

LC Waikiki, Afrika kıtasındaki büyüme stratejisini hızlandırarak mağaza sayısını 150’ye çıkardı. 2024 itibarıyla 18 Afrika ülkesinde faaliyet gösteren şirket, bu genişleme hamlesiyle kıtanın genç ve dinamik tüketici kitlesine daha geniş bir erişim sağlamayı hedefliyor. LC Waikiki, bu adımla küresel büyüme stratejisinin bir parçası olarak Afrika pazarında daha güçlü bir konum elde etmeyi ve marka bilinirliğini artırmayı amaçlıyor.

Amsterdam’da ‘Rejeneratif Tarım Zirvesi’ gerçekleşti

Amsterdam’da 3-5 Eylül 2024’te düzenlenen Rejeneratif Tarım Zirvesi, tekstil sektöründeki sürdürülebilirlik sorunlarına çözüm aradı. Rejeneratif tarım, toprak sağlığını iyileştirmeyi, biyolojik çeşitliliği artırmayı ve ekosistemleri restore etmeyi amaçlayan yenilikçi bir yaklaşım olarak öne çıkıyor. Zirvede, rejeneratif tarım uygulamalarının tekstil sektörüne entegrasyonu ve tedarik zincirlerinde şeffaf şekilde izlenebilirlik sağlanması konularında kapsamlı tartışmalar yapıldı. Etkinlikte Uluslararası Yün Tekstil Örgütü ile Hugo Boss ve The Knitwit Stable gibi firmalar, rejeneratif yün tedarik zincirlerinin durumu üzerine sunumlar yaparken, AB yasalarının ve teknolojik çözümlerin destekleyici rolü vurgulandı. Sektörde yeşil aklamayı (greenwashing) önlemek için daha fazla şeffaflık ve hesap verebilirlik ihtiyacı öne çıkarıldı.

Microban ve CiCLO® Technology’den stratejik ortaklık

Microban International ve CiCLO® Technology, tekstil endüstrisinde işlevsellik ve sürdürülebilirliği artırmak amacıyla stratejik bir ortaklık

kurduklarını duyurdu. Bu işbirliği, sentetik liflere, ipliklere ve kumaşlara sürdürülebilir performans kazandırarak çevre dostu çözümler sunmayı hedefliyor. Microban, antimikrobiyal çözümler alanında küresel bir lider olarak tanınırken, CiCLO® Technology, sentetik tekstil ürünlerinin mikroplastik kirliliğini azaltmaya yönelik yenilikçi teknolojiler geliştiriyor. Bu ortaklık sayesinde, sentetik liflerin, ipliklerin ve kumaşların mikroplastik salınımını azaltan ve daha çevre dostu hale getiren yeni nesil ürünlerin piyasaya sürülmesi planlanıyor. Ayrıca işbirliği, tekstil ürünlerine antimikrobiyal özellikler kazandırarak, ürünlerin daha uzun ömürlü ve hijyenik olmasını sağlamayı da amaçlıyor.

Mango Materials’dan metan atık yönetimi hamlesi

Mango Materials, metanı biyolojik olarak parçalanabilen polimerlere dönüştüren yenilikçi yöntemlerini Dornbirn Global Fiber Kongresi’nde tanıttı. Şirket, çevreye zarar vermeyen PHA bazlı biyopolimerleri, tekstil lifleri ve biyoplastiklerin üretiminde kullanmayı planlıyor. Bu yöntem, metanı düşük maliyetli ve sürdürülebilir bir malzeme kaynağına dönüştürerek tekstil sektöründeki çevresel etkiyi azaltmayı hedefliyor. Polimerler, doğada kolayca parçalanarak mikroplastik kirliliğini önüyor ve doğal döngüye geri kazandırılıyor.

Bangladeş’teki kriz 130 tekstil fabrikasının kapanmasına yol açtı

Ağustos 2024’te Bangladeş’te yaşanan protestolar ve siyasi kriz, başbakanın istifa ederek ülkeyi terk etmesiyle sonuçlandı. Bu olaylar, Bangladeş’in en önemli gelir kaynaklarından biri olan tekstil sektörünü ciddi şekilde etkiledi. Yıllık yaklaşık 40 milyar dolarlık ihracatla dünyanın en büyük ikinci hazır giyim ihracatçısı olan Bangladeş’te, kriz nedeniyle birçok tekstil fabrikası geçici olarak kapanırken, tedarik zincirlerinde de büyük aksamlar yaşandı. Bu kriz, Bangladeş’in ihracat gelirlerinde düşüşe ve sektörde yaklaşık 4 milyon işçinin geçim kaynağını tehdit eden iş kayıplarına neden oldu. Uzmanlar, krizin devam etmesi durumunda Bangladeş’in ihracat hedeflerine ulaşmasının zorlaşacağını ve yatırımcı güveninin sarsılacağını belirtiyor. Bu da küresel hazır giyim pazarında arz-talep dengesini bozarak moda sektöründe yeni stratejilerin gerekeceğine işaret ediyor.

Ankara'da Uluslararası Moda Fuarı'nın ilki yapıldı

Uluslararası Ankara Moda Fuarı "Capital of Fashion COF'24", Ankara Ticaret Odası'nın (ATO) desteği ve Ankara Giyim Sanayicileri Derneği "AGSD" koordinatörlüğünde bu yıl ilk kez kapılarını açtı. 4-7 Eylül tarihinde gerçekleşen fuarın açılışında bir konuşma yapan ATO Başkanı Gürsel Baran fuarların önemine dikkat çekti. Baran "Fuarlar, düzenlendiği sektöre katkı sağladığı gibi, düzenlendiği şehrin ekonomisine de çok önemli katkılar sağlıyor. Şehir, fuar düzenlendiği dönemde bir başka şehir haline gelir. Bu nedenle Ankara'mızda fuar turizminin gelişmesini de çok önemsiyoruz" dedi.

"Türk markaları ile büyüyeceğiz"

Texhibition Kumaş ve İplik Fuarı'nın 11 Eylül'de gerçekleşen açılışında konuşma yapan Ticaret Bakanı Ömer Bolat, tekstil ve konfeksiyon sektörüne destek mesajları verdi. Bolat, "Texhibition fuarı giderek büyümekte. Bu da tekstil ve konfeksiyon sektörünün Türkiye için ne kadar önemli ve temel stratejik bir sektör olduğunu göstermekte. Hükümet olarak, devlet olarak, Türkiye olarak tekstil ve konfeksiyon sektörünü asla ihmal etmedik, etmeyeceğiz. Diğer sektörler için de aynı sözü hep söyledik ve dünya çapında bir şöhrete ulaşan Türk tekstili, Türk markaları hem tekstilde hem konfeksiyonda büyümeye devam edecekler." dedi. Bakan Bolat, "Tekstil ve konfeksiyonda ilk sekiz ayda 21.2 milyar dolar ihracatımız var. Geçen yılın tamamında yaklaşık 33 milyar dolardı. Özellikle bu ay hem AB'de hem ABD'de faiz indirimleri başlayacak. Bu indirimlerle tekrar talep canlanacaktır. Bu durum tekstil ve konfeksiyon sektöründe siparişlerin artmasını sağlayacaktır" diye konuştu.

Yapay zekâ ile pamukta fiyatlandırma

Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren Nazar Tekstil'in Yönetim Kurulu Başkanı Emre Balduk ve Başkan Yardımcısı Nazlı Ceylan Balduk Kurtul ile Hey Teknoloji kurucu ortağı Ertuğrul Kazancı'nın TÜBİTAK onaylı uygulaması hayata geçti. "cotcast.ai" olarak adlandırılan uygulamayla gerçek zamanlı piyasa verileri kullanarak doğru zamanda satın alma kararı verilebiliyor. Pamuk fiyatlarında daha isabetli tahminler yapma ihtiyacından doğan uygulama şu anda Belçika, İsviçre, Katar, Brezilya ve ABD başta olmak üzere yurt içi ve yurt dışında binin üzerinde kullanıcıya hizmet veriyor.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" Araştırmasının Sonuçları Açıklandı

İstanbul Sanayi Odası "İSO" tarafından gerçekleştirilen ve daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" araştırmasının sonuçları kamuoyuyla paylaşıldı. Araştırmaya göre, İSO İkinci 500'ün üretimden satışları 2023'te 2022'ye göre yüzde 42.2 artarak 695 milyar liradan 988 milyar liraya çıktı. 2021 ve 2022'ye göre zayıf bir performansa işaret eden bu artışta, yavaşlayan küresel talep, Kahramanmaraş merkezli deprem felaketi, uzun seçim dönemi ve ardından yeni ekonomi politikaları doğrultusunda uygulanan sıkılaştırma politikaları belirleyici oldu. Sıralamaya, üretimden satışları 2 milyar 958 milyon lira ile 1 milyar 294 milyon lira arasında olan şirketler girebildi; 76 yeni kuruluş sıralamada yer alma başarısı gösterdi. 37 işletme ise, geçen yıl İSO 500'de iken bu yıl İSO İkinci 500'e geriledi. Sıralamada Biska Tekstil, 2 milyar 958 milyon lirayla ilk basamakta yer aldı. Biska Tekstil'i 2 milyar 949 milyon lirayla Karel Elektronik takip ederken, Küçükçalık Tekstil 2 milyar 945 milyon lirayla üçüncü oldu.

Bakandan ihracatçılara destek geldi

İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği "İHKİB" tarafından düzenlenen ve Türk moda endüstrisinin küresel ölçekteki

prestij organizasyonu olan "İstanbul Hazır Giyim ve Moda Fuarı'nın altıncısı Ağustos ayında İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleşti. Fuarın açılışına katılan Ticaret Bakanı Ömer Bolat, bu yılın ilk yedi ayında mal ihracatının 2023'ün aynı dönemine göre yüzde 4.1 artışla 150 milyar dolara, hizmet ihracatının ise yüzde 9 yükselişle 55 milyar dolara yaklaştığını kaydetti ve hedefi gerçekleştirmek için ihracatçılardan daha fazla gayret göstermelerini istedi. İhracatçıların başarılı olması için Bakanlık olarak bütçe imkanlarını sonuna kadar zorladıklarını belirten Bolat "Size ayırdığımız bütçeyi daha da artırmak için Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığından ilave 5 milyar liraya yakın bir bütçe desteği daha talep ettik. Sene içerisinde ihracatçılarımıza bir yılda yurt dışında beş fuara katılma desteği verirken, yüzde 50'ye kadar, şimdi fuar sayısını 10'a çıkardık. Hedef ülkelerde yüzde 70 destek veriyoruz, hedef sektörlerde bu yüzde 75'e çıkıyor. Dolayısıyla IFCO da dahil bütün uluslararası fuarlarda ihracatçılarımızın başarılı olması için bütçe imkanlarımızı sonuna kadar zorluyoruz" dedi.

Türkiye ve Ukrayna arasında ticarete yeni dönem

Türkiye-Ukrayna arasında 3 Şubat 2022 tarihinde imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'na (STA) ilişkin düzenleme Resmi Gazete'de yayımlandı. İki ülke arasındaki anlaşma kapsamında Türk ihracatçıların önündeki gümrük vergisi yükü büyük ölçüde ortadan kalkacak. Ukrayna menşeli tarım ve sanayi ürünlerinin önemli bölümünde serbestleşme sağlanacak. Böylelikle iki ülke arasındaki ticari maliyetler azalarak, ticaret hacmi artacak. Anlaşmayla Türkiye açısından hassasiyet içeren bazı tarım ve demir çelik ürünlerinde vergi indirimi de uygulanacak. Avrupa Birliği (AB) ihracatçıları ile benzer koşullarda rekabet imkanına kavuşacak Türk firmalarının, pazar kaybının önüne geçilecek. Anlaşma, özellikle taşımacılık ve lojistik anlamda da önemli kazanımları beraberinde getirecek. Bu kapsamda, ikili ve transit taşımacılığın kotasız taşınması garanti altına alınarak, iki ülke arasında yapılan ticaret, taşımacılık kotası olmadan serbestçe gerçekleştirilebilecek.

Çorum'da Hitit Keteni üretilecek

Hititlerin önemli şehirlerinden Çorum'un Ortaköy ilçesindeki Şapınuva Antik Kenti'ndeki arkeolojik kazıda 28 yıl önce bulunan ve 3 bin 500 yıllık olduğu tahmin edilen kumaş parçası, iş kadınlarına ilham verdi. Çorum İş Kadınları Derneği "İŞKAD" tarafından "Eski dünyanın yeni masalı" sloganıyla hayata geçirilen sosyal sorumluluk projesi kapsamında, dokuma tekniği ve malzemesi incelenerek geliştirilen ve "Hitit Keteni" adı verilen kumaş, Çorum'da üretilecek. Marka tescil süreci tamamlanan kumaşın coğrafi işaret tescili için çalışmalar devam ediyor.

Sendikamızın eğitim projesi meyvelerini veriyor

Meslek lisesi öğrencileri fabrikalarda uygulamalı eğitime başlıyor. Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın işbirliğinde gerçekleştirilen proje kapsamında, Kayseri'de okuyan 11 ve 12'nci sınıf öğrencileri, tercih ederlerse fabrikalarda kurulan sınıflarda uygulamalı eğitim alacaklar. Protokole imza atan, sendika üyelerinden Karsu Tekstil, Yataş ve Lüks Kadife, haftada üç gün yapılacak uygulamalı eğitim için hazırlıklarını tamamladı. Kordsa A.Ş. de kendi bölgesi Kocaeli'deki Sabancı Meslek Lisesi bünyesinde bu yıl açılan tekstil teknolojileri alanında ilgili eğitime gelecek 11'inci ve 12'nci sınıf öğrencilerine, işletmedeki sınıflarda eğitim verecek. Öğrencilere eğitim sırasında net asgari ücretin yarısı kadar ödeme de yapılacak. Milli Eğitim Bakanlığının, vasıflı eleman açığını kapamak amacıyla bu uygulamayı diğer sanayi sektörlerine de yayması bekleniyor.

New York moda endüstrisi kan kaybediyor

New York Moda Haftası'nda 2025 ilkbahar-yaz koleksiyonları tanıtılırken; yeni bir rapor, şehirdeki moda endüstrisinin son 10 yılda iş gücünün yüzde 30'unu kaybettiğini ve bu düşüşün devam etmesinin beklendiğini ortaya koydu. "Partnership for New York City" tarafından yayımlanan rapora göre, 2014 yılında şehirde 182 bin kişi moda sektöründe çalışıyordu. Bu sayı özellikle pandeminin de etkisiyle azalarak 2023 itibarıyla 129 bine düştü. 2027'ye kadar çalışan sayısının 126 bine inmesi bekleniyor. Raporda ayrıca moda eğitimi veren okullardan mezun olanların sayısının da 2016'dan bu yana yüzde 30 azaldığı belirtildi. Sektördeki iş kaybı ve azalan ekonomik katkı, New York'un küresel moda başkenti statüsünü tehdit ediyor. Yüksek kira fiyatları, e-ticaretin yükselişi ve hızlı moda gibi faktörler, bu düşüşün nedenleri arasında gösteriliyor.

Cinsiyetler arasındaki ücret eşitsizliğini bitirme hedefine destek

Brezilya'da gerçekleşen G20 toplantılarında Türkiye ve Şili, cinsiyetler arası ücret eşitsizliğini sona erdirmeye hedefini destekleyen EPIC'e (Uluslararası Eşit Ücret Koalisyonu) katılma yönünde adım attı. Böylece, EPIC'e üye olan hükümetlerin sayısı 27'ye yükseldi. Mevcut üyelerden İspanya ve Japonya da kendi ülkelerinde ücret eşitsizliğini azaltmak için daha fazla adım atma sözü verdi. EPIC, 2030 yılına kadar cinsiyet ücret farkını tamamen ortadan kaldırmayı hedefliyor. Toplantılarda uzmanlar, kadınların iş gücüne erişimini zorlaştıran cinsiyete dayalı ücret ayrımcılığı ve eşitsizliğin temel sebeplerini tartıştı.

Bangladeş'te geçici hükümet ve sendikalar arasında yükselen diyalog beklentisi

Bangladeş'te siyasi değişim rüzgarları eserken, ülkedeki sendikalar geçici hükümete destek vermeye hazırlanıyor. Şeyh Hasina hükümetinin devrilmesinin ardından, IndustriALL üyesi sendikalar, çalışma bakanlığı danışmanı ile görüşme talebinde bulundu. Sendika liderleri, son protestolarda yaşanan ölümler için adli soruşturma talep ediyor ve suçluların cezalandırılmasını istiyor. Ayrıca, mağdur ailelerinin tazmin edilmesi ve rehabilite edilmesi çağrısında bulunuyorlar. Sendikaların talepleri arasında kapalı fabrikaların açılması, işçilere geçmiş ücretlerinin ödenmesi ve geçen yıl asgari ücret protestolarına katılan işçilere açılan davaların geri çekilmesi yer alıyor. Uzun süredir devam eden asgari ücret, işçi hakları ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi gibi talepler de gündemde. Bangladeş'teki bu gelişmeler, ülkenin siyasi ve ekonomik geleceği açısından kritik bir döneme işaret ediyor.

Endüstriyel anlaşmalar, tekstil ve hazır giyim sektöründe güvenliği artırıyor

Uluslararası Sendika Federasyonu IndustriALL, tekstil ve hazır giyim sektöründe tedarik zincirlerini iyileştirmek amacıyla yasal olarak bağlayıcı anlaşmaların desteklenmesi için yatırımcıları harekete geçirmeye çalışıyor. Bu bağlamda, Brisbane şehrinde Avustralya Sendikalar Konseyi (ACTU) tarafından organize edilen Superannuation Trustees Forum'a katılım sağladı. Avustralya'nın "super-annuation" veya emeklilik fonu sistemi, işverenlerin çalışanlar için maaşlarının yüzde 11.5'ini zorunlu olarak emeklilik fonlarına yatırmasını gerektiriyor. Bu fonların yönetiminde çalışanların söz sahibi olması için sendika temsilcileri yer alıyor. IndustriALL, forumda tedarik zincirlerinde emek haklarının korunmasına yönelik çalışmaları hakkında bilgi verdi. Özellikle Uluslararası Sağlık ve Güvenlik Anlaşması'na dikkat çekildi. Bu anlaşma, tekstil ve hazır giyim sektöründe iş yerlerinin güvenliğini artırmayı amaçlıyor ve sosyal denetimlere alternatif bir model sunuyor. Sosyal denetimler, genellikle gönüllü ve ticari temelli olduğundan etkin bulunmuyor. Ancak bağlayıcı anlaşmalar, sendikalar ve küresel markalar arasında işbirliğini artırarak iş yerlerinde daha güvenli koşullar sağlıyor.

Afrika'da sendikalar, hükümetler ve işverenler bir arada

Namibya'nın başkenti Windhoek'te, Afrika genelindeki sendika liderleri, hükümet temsilcileri, işverenler ve akademisyenler, "Sosyal Adalet İçin Yeni Sosyal Sözleşme: Afrika Sendikalarının Perspektifi" teması altında bir konferansta buluştu. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) düzenlediği bu bölgesel konferans, Afrika'daki mevcut sosyal sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi ve daha kapsayıcı, adil bir çalışma hayatı için sendikalar öncülüğünde bir yeni sosyal sözleşme oluşturulmasını hedefliyor. Konferansın açılışında Namibya Çalışma Bakanı Utoni Nujoma da yer aldı. Katılımcılar, teknolojik değişimlerin ve dijital platformların iş gücüne etkisini tartışarak, sosyal koruma ve adil iş olanaklarının nasıl sağlanacağı üzerinde durdular. Konferans, tüm toplumsal kesimlerin, özellikle de savunmasız grupların, ekonomik kalkınmadan eşit şekilde faydalanmasını sağlamayı amaçlayan bir sosyal sözleşme çağrısında bulunuyor.

Küresel işçi gelirinde düşüş, eşitsizliği artırıyor

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Eylül'de yayımladığı Dünya İstihdam ve Sosyal Görünüm raporuna göre, işçi gelirlerindeki azalma küresel eşitsizliği artırıyor. 2019-2022 yılları arasında işçilerin toplam gelirden aldığı pay 0.6 puan düştü ve o tarihten bu yana sabit kaldı. Eğer bu oran 2004 yılındaki seviyede kalsaydı, işçi gelirleri 2024'te 2.4 trilyon dolar daha fazla olacaktı. Pandemi, işçi gelirlerindeki bu düşüşün en önemli sebeplerinden biri olarak gösteriliyor. 2020-2022 yılları arasında gelir payındaki azalmanın yüzde 40'ı pandemi kaynaklı. Özellikle en zengin kesime odaklanan sermaye gelirleri, ülkeler arasındaki eşitsizliği daha da derinleştirdi. Raporda ayrıca, teknolojik ilerlemeler ve yapay zekâ gibi gelişmelerin de işçilerin gelir paylaşımını olumsuz etkilediği belirtiliyor. Dünya genelinde gençlerin iş, eğitim veya meslek eğitimi dışında kalma oranının yüksek olması endişe yaratıyor. 2024'te bu oran yüzde 20.4 olarak belirlendi, ancak kadınlar arasında bu oran yüzde 28.2 ile çok daha yüksek.

Dünya Bankası: "Hindistan, istihdam için işgücü yoğun ihracata odaklanmalı"

Dünya Bankası, Hindistan'a işgücü yoğun ihracata yönelerek daha fazla istihdam yaratma çağrısında bulundu. Bankanın Hindistan direktörü Kouame, Çin'in bu sektörlerden çekilmesinden sonra Hindistan'ın tekstil ve ayakkabı gibi işgücü yoğun alanlarda fırsatları tam anlamıyla değerlendiremediğini belirtti. Hindistan'ın özellikle Afrika ve Latin Amerika gibi daha az gelişmiş pazarlarda büyük talep karşılayabileceğini söyledi. Hindistan'ın yüksek teknoloji ürünler ve hizmet ihracatında ilerleme kaydetmesine rağmen, tekstil, deri ve hazır giyim gibi düşük vasıflı sektörlerde Bangladeş ve Vietnam'a karşı rekabet gücünü kaybettiği ifade edildi. Rapora göre, Hindistan'ın küresel hazır giyim ihracatındaki payı, 2018'de yüzde 4 iken, 2022'de yüzde 3'e düştü. Dünya Bankası ayrıca Hindistan'ın üretim maliyetlerini azaltarak, genç işçilere daha fazla iş sağlayabilecek düşük vasıflı üretim sektörlerine yatırım çekmesi gerektiğini vurguladı.

Avrupa metal endüstrisinde yapay zekâ dönüşümü için yeni proje

Avrupa metal endüstrisinde yapay zekâ kullanımını ele alan yeni bir proje hayata geçirildi. "iMET" adlı bu proje, 26 Haziran'da gerçekleştirilen bir toplantıyla resmen başlatıldı. Projede, Avrupa düzeyinde CEEMET ve IndustriAll Europe'un yanı sıra Hırvatistan, Polonya, İspanya, Sırbistan ve Letonya'dan işveren örgütleriyle Hırvatistan, Fransa, Avusturya, İspanya, Portekiz, Polonya, Romanya ve Sırbistan'dan sendika federasyonları yer alıyor. Lizbon'daki NOVA Üniversitesi de projeye uzmanlık desteği sağlıyor. Projenin amacı, dijital dönüşümün iş dünyasına etkilerini incelemek ve sosyal tarafların bu konudaki bilgi ve katılımını artırmak. Ayrıca, projede yapay zekânın iş sağlığı ve güvenliği, insan kaynakları yönetimi, veri koruma ve beceri ihtiyaçları üzerindeki etkilerine odaklanılması hedefleniyor.

Özbekistan yeni tekstil devi olabilir mi?

(ITMF 2024 Konferansı'nda Gherzi'den Karim Shafei'nin sunumunun başlığı)

Bu soru, 8-10 Eylül tarihleri arasında Özbekistan'ın Semerkant şehrinde gerçekleşen ITMF 2024 Uluslararası Tekstil Konferansı'nın ana gündem başlıklarından biriydi. Son 10 yılda sanayi alanında hızla ilerlemesine rağmen, uluslararası repütasyon konusunda soru işaretlerini tam olarak silemeyen ülke, sunduğu avantajların yanında barındırdığı risklerle incelemeye değer.

TUBA KOBAŞ HUYAJ / TTSİS GENEL SEKRETER YARDIMCISI

Sendikamızın üyesi bulunduğu, Başkan Yardımcılığını Sendikamız Yönetim Kurulu Üyesi ve Diktaş İplik CEO'su Mustafa Denizer'in yürüttüğü Uluslararası Tekstil Üreticileri Federasyonu (ITMF), tekstil alanında tüm dünyada temsiliyeti bulunan, kapsamı en geniş organizasyonu. ITMF Yıllık Konferansları her yıl sonbahar döneminde dünyanın farklı bir tekstil üreticisi ülkesinde gerçekleşiyor. ITMF'in dünyanın en büyük tekstil ve tekstil makineleri üreticilerinden oluşan kemikleşmiş katılımcılarına her yıl yeni yüzler ekleniyor. Tekstil sektörünün değişmesi ve dönüşmesiyle son yıllarda yazılımcılar, yapay zekâ uzmanları, start-up'lar, sertifikasyon şirketleri gibi yeni profiller, sunumlarıyla ITMF programını daha ilginç hale getiriyor.

Daha önce Çin'den Kenya'da

Brezilya'dan Portekiz'e dünyanın çeşitli yerlerinde gerçekleşen konferans bu yıl ilk kez Orta Asya'ya taşındı. Konferansta, dünyanın farklı coğrafyalarından 280'e yakın ülkeden 400'den fazla katılımcı tekstil teknolojilerinde yeni gelişmeleri, sürdürülebilirlik uygulamalarını, en çok da düşük talep kaynaklı küresel darboğazı konuştu. Özbekistan'ın sektördeki yeri ise bu gündemin en tepesindeydi. Gherzi'den Karim Shafei'nin bu yazının da başlığı olan "Özbekistan Yeni Tekstil Devi Olabilir Mi?" sorusuna verdiği (aslında veremediği) cevap, tüm katılımcıların aklındaki farklı fikirleri özetliyordu. Özetle "Evet, Özbekistan son 8-10 yıldır çok hızlı ilerledi, hem sanayi hem çalışma koşulları bakımından büyük yol kat etti; fakat başta uluslararası repütasyon olmak üzere düzeltmesi gereken çok nokta var."

Yılda 1 milyon tonun üzerindeki üretimiyle dünyanın altıncı büyük pamuk üreticisi olan, bu alanda 2 milyondan fazla kişinin çalıştığı Özbekistan, yakın zamana kadar pamuğunu uluslararası markaların tedarikçilerine satamıyor, kendisi işleyecek sanayi yatırımını yapamıyor, etrafındaki Bağımsız Devletler Topluluğu ve Çin gibi sayılı ülkelere düşük değerlerle satabiliyordu. Bunun arkasındaki en önemli sebep, çiftliklerin ve sanayi tesislerinin tümünün devlete ait olması ve hasat için sistemik olarak çocuk işçilik ve zorla işçilik (örneğin devlet memurlarının hasat zamanı zorla pamuk toplamaya gönderilmesi gibi uygulamalar) kullanılmasıydı. Pamuk alıcıları ve uluslararası markalar, sosyal uygunluk politikaları gereği Özbek pamuğunu değer zincirlerine katmıyor, ambargo uyguluyordu.

Cotton Campaign 2022'de, Özbek pamuğuna ve pamuklu ürünlerine uygulanan uluslararası ambargoyu kaldırdığını açıkladı.

Bu hikâye 2017 yılında değişmeye başladı. Yeni devlet yönetimi, para politikaları, endüstri politikaları, insan hakları gibi pek çok alanda yapısal reformlar yaparak uluslararası piyasaları entegre olmayı amaçladı. Bu konudaki önemli adımlardan biri Kümelenme (Cluster) Rejimi adını verdikleri, pamuk üretiminin devlet tekeline, özel iştiraklere geçmesi oldu. Böylece alıcılar,

pamuğu direkt çiftçilerden ya da şirketlerden piyasa koşullarında alabilmeye başladı.

Avantajlar ve riskler

Özbekistan'da çok tartışmalı olan çalışma koşulları konusunda ise yeni hükümet, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Uluslararası Finans Kuruluşu'nun (IFC) ortak programı olan ve insana yakışır işleri teşvik eden Better Work'ü işbirliği için Özbekistan'da davet etti. Özbekistan'daki çalışma koşullarını uluslararası standartlara yükseltmeyi ve sosyal diyalogu iyileştirmeyi hedefleyen Better Work Programı kapsamında 2022 yılında ILO resmi olarak Özbekistan pamuk sektöründe sistemik zorla işçilik ve çocuk işçiliğin kalktığını anons etti. Bunun üzerine Cotton Campaign, Özbek pamuğuna ve pamuklu ürünlerine uygulanan uluslararası ambargoyu kaldırdığını açıkladı. Pamukta hem çevre hem sosyal

standartlar açısından iyi üretim için çiftçilere ve çırçır fabrikalarına eğitim programları düzenleyen uluslararası bir organizasyon olan Better Cotton, Özbekistan'da çalışmaya başladı. 2022/2023 sezonunda şartları yerine getiren çiftçilere Better Cotton sertifikası verilmeye başlandı.

Semerkant ve Fergana Vadisi'nde vergi muafiyeti, sertifikasyon maliyeti desteği, enerji desteği gibi çeşitli teşvikler sunun organize sanayi bölgeler inşa edilmeye başlandı.

Sonuç olarak Özbekistan, avantajları ve riskleri bol bir ülke.

Avantajlar

- 142 tekstil kümelenmesi (pamuk üreticisi özel iştirakler olarak düşünülebilir)
- 3.9 milyona ulaşan iş sayısı
- Kendi pamuğunu kendisinin işlemesini sağlayan yeni endüstriyel tesisler
- GSP+ tercihli ticaret statüsüyle

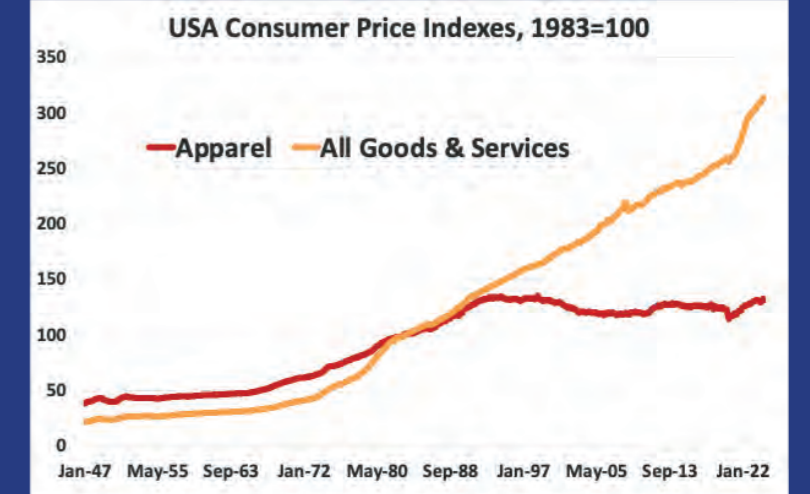
AB ülkelerine pek çok üründe vergisiz ihracat imkânı

- 1.5 milyonu tekstil-hazır giyimden olmak üzere 4 milyar dolar'ı geçen ihracat
- Better Work, Better Cotton, SLCP gibi çevresel ve sosyal uygunluk konularında çalışan organizasyonların varlığı
- Dünyada 5.4 milyon metrik ton üretilen İyi Pamuk (Better Cotton) programına dahil olması
- 150 Dolar'dan başlayan ücret seviyeleri

Riskler

- Uluslararası alıcıların gözünde hâlâ şüpheli bir imaja sahip olması; markaların Özbek pamuğuna temkinli yaklaşması
- Ticaretinin yarısından fazlasını hala Bağımsız Devlet Topluluğu ülkeleriyle yapıyor olması, ihracat pazarlarını çeşitlendirememiş olması
- Uluslararası yatırımcılara pek çok vaat sunmasına karşın, güvenilirlik noktasında hâlâ eksiklikler olması ve siyasi riskler görülmesi
- İşgücünde görünen maliyet düşük olmakla birlikte, eğitim ve çalışma kültüründeki eksiklikler sebebiyle muhtemel gizli maliyetlerin çıkma riski
- Tüm bu fırsatlar ve riskler birlikte düşünüldüğünde Özbekistan uluslararası tekstil üreticileri için yeni bir üretim merkezi, markalar için ise muhtemel bir tedarikçi olma yolunda ve incelemeye değer bir ülke olarak görünüyor. Bu fırsatların başta küresel dev Indorama olmak üzere Singapurlu, Çinli, Koreli, Alman ve İtalyan yatırımcılar tarafından görülerek, gerçekleştirildiği anlaşılıyor.

Real Prices of Apparel are Falling

KAYNAK: COTTON ANALYTICS

Konferans'ın Özbekistan dışındaki gündeminde, tekstil ve hazır giyim endüstrisinin küresel görünümü vardı. Çeşitli konuşmacıların sunumlarından şu veriler öne çıktı:

- ABD'de giyim eşyalarının reel fiyatları, diğer mal ve hizmetlerle karşılaştırıldığında 1980'lerden bu yana düşüştü. Başka bir deyişle kıyafet küresel olarak ucuzluyor.

Konferansta pamuğun aşırı su tükettiğinin abartılı bir iddia ve ekim alanı açısından gıdanın yerini işgal ettiğinin yanıltıcı bir mit olduğu öne sürüldü.

- Sektörün 2022'de karşı karşıya kaldığı stok (fazlası) krizi nispeten aşılmış durumda. Stokların dengeye geldiği söylenebilir. 2024'ün ilk yarısında hazır giyime olan perakende talebinde bir önceki yılın aynı dönemine göre ABD'deki %2'lik artışa karşın Çin'deki %1 ve

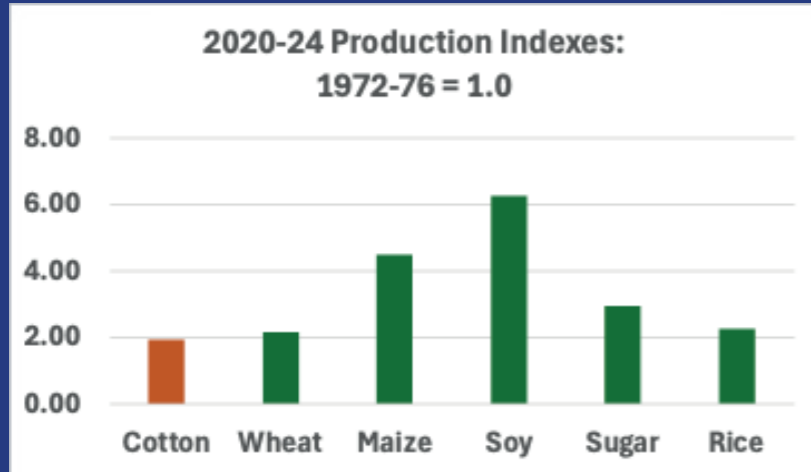
Avrupa'daki %6'luk düşüş, dünya genelindeki talebin %1 düşüş görmesinde engel olamadı.

Doğal ve yapay elyaflarda sürdürülebilirlik savaşı

Doğal elyaflarla suni/sentetik elyaflar arasındaki sürdürülebilirlik karşılaştırmaları bu sene de oturumlarda yer buldu.

Her türlü elyafla karıştırılabilen, kullanım alanı sonsuza yakın olan, oldukça yüksek geri dönüşüm performansı olan polyester "sihirli elyaf" olarak sunulurken (Ajay Sardana, Reliance), doğal bir elyaf olan pamuk, insan sağlığı ve çevresel etkisi açısından daha sürdürülebilir olarak değerlendirildi (Uday Gill, Indorama Corp). Pamuğun aşırı su tükettiğinin abartılı bir iddia ve ekim alanı açısından gıdanın yerini işgal ettiğinin yanıltıcı bir mit olduğu öne sürüldü. Bilime dayalı verilerin pamuğun topraktan çektiği suyun çok

Cotton Production is Lagging

KAYNAK: COTTON ANALYTICS

küçük bir kısmını kullandığı ve kalanını doğaya geri vererek bir su döngüsü yarattığı anlatıldı.

Özbekistan'da 'Beyaz Altın' olarak anılan pamuk piyasalarından bazı notlar şöyle:

- 15 milyon balya ile dünyanın en büyük pamuk üreticilerinden biri olan ABD'de maliyetler artarken, kazanç düşüyor (hem satışlardan hem devlet

desteğinden gelen).

- Hektar başına verim artarken, reel pamuk fiyatları ve kârlılık düşüyor.
- Verim artışı, teknolojinin yardımıyla ABD, Brezilya ve Avustralya gibi üreticilerde daha dikkat çekiciyken, Afrika ve Hindistan'da daha düşük.
- Pamukta net hane halkı tüketimi Avrupa'da ve ABD'de

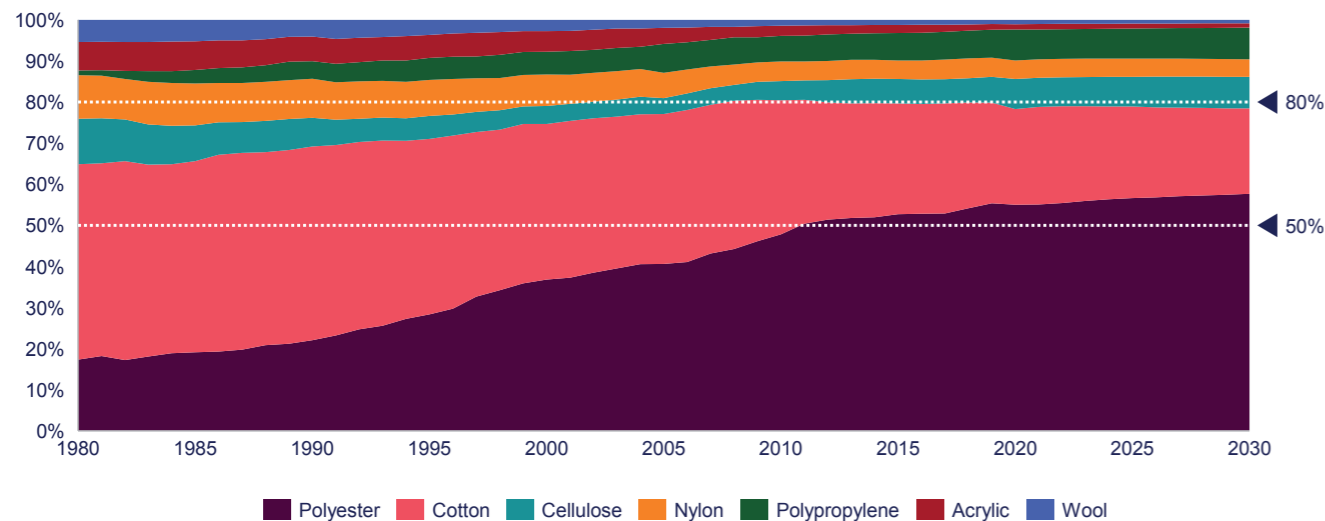
2000'lerden bu yana düşüyor.

• Hektar başına kilogram biriminde verimliliği dünya ortalamasının altında olan Özbekistan'da bu verimliliği %20 daha artırarak dünyanın kalanını yakalamak konusunda potansiyel görülüyor.

15 milyon balya ile dünyanın en büyük pamuk üreticilerinden biri olan ABD'de maliyetler artarken, kazanç düşüyor.

ITMF Konferanslarında her yıl merakla beklenen ve ilgiyle izlenen oturumlardan biri, endüstriyel danışmanlık şirketi Wood Mckinsey'in küresel elyaf sunumu. Buna göre küresel elyaf kullanımını 2023 yılında 115 milyon tona ulaşıırken, polyesterin hakimiyeti yaklaşık % 55'lik payla büyüyor. Tüm sentetik elyafların oranı ise %70 civarında. 2030'da toplam elyaf tüketiminin 30 milyon ton kadar artması ve bu artışta da başı polyesterin çekmesi bekleniyor.

Total Mill Consumption Worldwide

Source: Wood Mackenzie Chemicals Fibres Long Term Report

UZTS
2nd General Session: Sustainability & Regulation
Monday, September 9 | 13.30 - 15.00

Moderator: Mustafa Denizer, Diktas, Türkiye

- EU sustainable textile strategy & prospects for global cooperation
Dirk Vantghem, Euratex, Belgium
- Circular economy initiatives of textile industry in Japan
Kenichi Tomiyoshi, JTF, Japan
- Green Transformation in China from Policy to Industry
Yan Yan, CNTAC, China
- U.S. regulatory forecast for 2025 and beyond
Steve Lamar, AAFA, USA

Tekstil üretiminin liderliğini uzun yıllardır elinde bulunduran Çin, tek başına elyafın yarısından fazlasını kullanıyor. Güneydoğu Asya'daki gözle görülür büyüme de dikkat çekici. Türkiye de stabil bir pay ile

Mustafa Denizer bu yılki Konferans'ta Sürdürülebilirlik ve Regülasyonlar başlıklı önemli bir oturumun moderatörüydü.

tabloda kendine yer bulan önemli tedarikçilerden biri.

Mustafa Denizer oturum moderatörlüğü yaptı

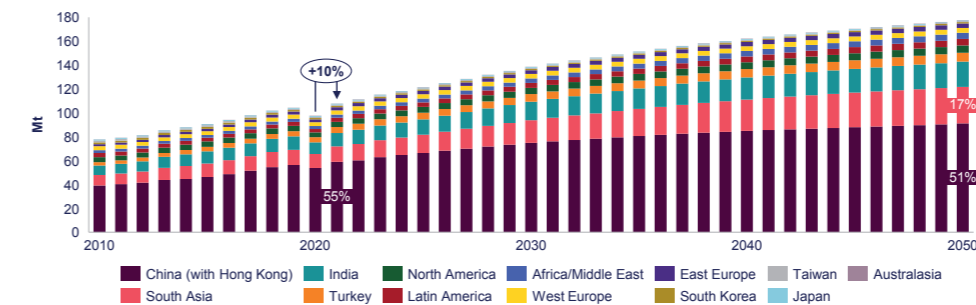
Sendikamız Yönetim Kurulu Üyesi ve Diktas CEO'su Mustafa Denizer, geçen yıldan bu yana ITMF'in Başkan Yardımcılığı görevini yürütüyor. Denizer bu yılki Konferans'ta Sürdürülebilirlik ve Regülasyonlar başlıklı önemli bir oturumun moderatörüydü. Oturumda, Avrupa Birliği'nde üreticileri isyan ettiren yasal düzenlemelerden, ABD'nin sürdürülebilirlik ajandasına, Çin'in dünyanın geri kalanına uyumlu politikalarından, Japonya'daki çevre standartlarına kadar dünyadaki tüm üreticileri etkileyen/etkileyecek yeni üretim normları tartışıldı.

Demand

Global textile mill consumption (TMC)

Most major consuming regions saw increases in TMC in 2021 in the aftereffects of Covid-19

Global TMC - by region

Source: Wood Mackenzie Chemicals Fibres Long Term Report

Uluslararası İyi Pamuk ve yerli İyi Tarım standardı arasında eşdeğerlik sağlanacak mı?

İyi Pamuk Uygulamaları Derneği (IPUD) Better Cotton (İyi Pamuk) standardının yaygınlaşması için çalışmalarına devam ederken, Ulusal Pamuk Konseyi'nin eşliğinde Tarım Bakanlığı'nın iyi tarım standardı ile iyi pamuk standardında eşdeğerlik sağlanması için faaliyetlerini sürdürüyor. IPUD Başkanı Muzaffer Turgut Kayhan ile hem IPUD'un çalışmaları hem kuruluş amacı hem de bu İyi Pamuk ve İyi Tarım standartlarının eşdeğerlik kazanması için yürüttükleri faaliyetleri ve sektörü konuştuk. Ulusal Pamuk Konseyi Başkanı Bertan Balçık'ın, bir Better Cotton çiftçisinin ve çırçır fabrikası yetkililerinin verdiği görüşler sayesinde, pamuk sektörüne geniş bir perspektiften baktık.

IPUD BAŞKANI MUZAFFER TURGUT KAYHAN:

“Temel misyonumuz farkındalık yaratmak”

“IPUD olarak tarım alanında eğitimler önceliklerimizden biri” diyen Muzaffer Turgut Kayhan tüm paydaşlar için yürüttükleri projeleri anlattı.

İlk olarak IPUD’u tanıyalım, derneğiniz ne amaçla kuruldu?

İyi Pamuk Uygulamaları Derneği (IPUD), 2013 yılında kurulmuş, Türkiye’de pamuğun daha iyi, daha sürdürülebilir üretimi için çaba gösteren, pamuğun yetiştirilmesinden giyim sektörüne kadar tedarik zincirindeki tüm paydaşları tek çatı altında buluşturarak yaratılan sinerjiyle tarladan mağazaya tüm zincirin halkalarını kapsayan bir oluşum. Topluma, çevreye duyarlı ve ekonomik olarak sürdürülebilir pamuk üretimini desteklemek temel amacımız olurken, sektördeki bileşenler arasındaki uyumu sağlamayı da hedefliyor.

Better Cotton yani iyi pamuk girişimini temel hatlarıyla anlatabilir misiniz?

Better Cotton Initiative (BC), 2005 yılında kurulan, pamuk üretimini daha sürdürülebilir hale getirmeyi hedefleyen, küresel bir girişim aslında. BC; pamuk üretimi sürecinde çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliği teşvik etmeyi amaçlıyor. Girişimin temel hedeflerine bakarsak, çevresel etkinin azaltılması en başta geliyor. Bu ne demek, pamuk üretimi sırasında kullanılan su, enerji ve kimyasalların miktarını azaltmak, toprak sağlığını iyileştirmek ve biyolojik çeşitliliği korumak.

İkinci sırada ekonomik

sürdürülebilirlik geliyor. Bu sayede pamuk üreticilerinin uzun vadede daha verimli ve sürdürülebilir yöntemler kullanarak daha yüksek bir gelir elde etmelerini sağlamak hedefleniyor.

Son olarak da pamuk tarlalarında çalışan işçilerin, çalışanların haklarını ve çalışma koşullarını iyileştirmek için daha adil ücretler

verilmesi, güvenli çalışma ortamları ve çocuk işçiliğine karşı önlemler alınması geliyor. Gördüğümüz gibi aslında bir iyi niyet belgesi diyebiliriz bu girişime. IPUD olarak da biz 2014 yılında Better Cotton Initiative (BC) ile 2014’te stratejik bir ortaklık kurduk. Bu ortaklıkla Türkiye’de İyi Pamuk standardının uygulanması ve benimsenmesini

IPUD Başkanı
Muzaffer Turgut Kayhan

hedefledik ve onun için çalışıyoruz.

Bu hedefe yürürken ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

IPUD olarak temel misyonumuz farkındalık yaratmak. Çiftçilerle çalışmak için çeşitli projeler yürütüyoruz. Tarım alanında eğitimler önceliklerimizden biri. Bunun yanında markalarla iş birlikleri kurarak tarım işçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi için çaba sarf ediyoruz.

Better Cotton standardının dünya genelinde yaygınlaşmasıyla, pamuk üretiminde sürdürülebilirlik konusunda büyük bir ilerleme sağlandığını görüyoruz. Ancak Türkiye’nin kendi ulusal sürdürülebilir pamuk standartlarını oluşturması ve bu standartların küresel anlamda Better Cotton standartları ile eşdeğer (benchmarking) hale gelmesi gerekiyor. Bunun için de Ulusal Pamuk Komisyonu, Tarım ve Orman Bakanlığı ile beraber çalışıyoruz.

IPUD olarak çiftçileri nasıl destekliyorsunuz?

Çırcır fabrikalarına yönelik bir proje yürütüyoruz. Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası işbirliğiyle geliştirdiğimiz projeye İyi Pamuk standardında üretim yapan çiftçiler,

Better Cotton standardının yaygınlaşmasıyla, pamuk üretiminde sürdürülebilirlik konusunda büyük bir ilerleme sağlandığını görüyoruz.

bu süreçte önemli görevler üstlenen program ortakları, onların ziraat mühendisleri ve İyi Pamuk işleyen çırçır işletmelerini hedefledik. Projenin ilk fazında toplam dört arazide toprak analiz sonuçlarına göre gübreleme, zararlılar için kameralı tuzakların kurulmasıyla pestisit kullanımının azaltılması, toprak nemi takibi ve sulama miktarının optimize edilmesi, hasada yardımcı kimyasalların doğru uygulanması çalışmalarını yürüttük ve kimi arazilere kurulan iklim istasyonu ve erken uyarı sistemi gibi yenilikçi ve akıllı tarım yöntemleriyle destekledik.

Çırcır işletmeleri tarafında neler oluyor?

İnsana Yakışır İş (İYİ) adlı bir projemiz var. Bu proje, uluslararası markalarla geliştirdiğimiz pamuk arazilerinde insana yakışır iş koşullarının iyileştirilmesini hedeflediğimiz ve Şanlıurfa’da 2017 yılından bu yana devam eden müdahalelerimizi kapsıyor.

Projemizde, doğru işe alım yöntemleri konusunda arazi seviyesinde müdahale yöntemleri geliştirmek, sektörel bir yaklaşımla pamuk arazilerinde çalışma koşullarını iyileştirecek öneriler tasarlamak, bu bağlamda iş birlikleri geliştirmek, çocuklarının pamuk arazilerinde işgücü sektörüne girmelerinin önlenmesine katkıda bulunmak çerçevesinde faaliyetler geliştirildi.

Yeni pamuk sezonunda bu projenin de çerçevesini geliştirerek Çocuk ve Kadın Dostu Mobil Alan Projemize başladık. Projede tarım işçisi ailelere, özellikle kadın ve çocuklara yönelik, eğitim programları ve çeşitli etkinlikler düzenliyoruz. Bu sezon yine ziraat mühendisleri ve çiftçilerimizi hedefleyen, temel konu olarak iklim değişikliği ve toprak sağlığı üzerine yoğunlaşacağımız yeni bir kapasite geliştirme eğitim projemizi daha devreye alıyoruz. Bunlara ek olarak sahadan topladığımız verilerin dijital araçlarla daha sağlıklı toplanabilmesi için bazı denemeler gerçekleştiriyoruz. Bu konuda da çalışmalarımız devam edecek. İlgilenenler projelerimizi sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilir.

ULUSAL PAMUK KONSEYİ BAŞKANI BERTAN BALÇIK:

Eşdeğerlik için desteğe ihtiyaç var

“Tarım Bakanlığı ile eşdeğerlik (benchmarking) sağlandığında İyi Pamuk üretimimiz hızla artacak ve ithalat düşecek. Her anlamda herkesin faydalanacağı bir süreci başlattık diyebiliriz.”

Bu eşdeğerliğin sağlanması için neler yapılıyor?

Uluslararası Better Cotton standardıyla, ülkemizin Tarım Bakanlığı'nın çerçevesini belirlediği İyi Tarım Uygulamaları standardını uyumlu hale getirecek Eşdeğerlik (Benchmarking) çalışmalarına başlandı. Bu konuda Tarım ve Orman Bakanlığı, IPUD ve Ulusal Pamuk Konseyi birlikte çalışıyor. Bir konuda adım atmadan önce hangi seviyede olduğunu görmemiz gerekir. Bu sebeple, eşdeğerlik sürecinin en önemli adımlarından biri olacak ve ülkemiz pamuk üretim durumunu uluslararası standartla kapsamlı bir şekilde karşılaştıracak eşdeğerlik raporunu hazırlamak için yola çıktık. Bunun için sponsor ve

Ulusal Pamuk Konseyi Başkanı
Bertan Balçık

destekçi arayışı söz konusu. Sizin aracılığınızla bu konuda bize destek vermek isteyenlere de çağrı yapmış olalım. Bu raporla elde edilecek veriler ışığında iki standardın uyumluluğu konusunda yapıcı, etkili adımlar atabileceğiz. Bunun yanında, ayırımın en yüksek olduğu alanların belirlenmesini sağlayıp, o kısımlara yönelik girişimlerin yolunu açacağız.

Ülkemiz pamuk üretiminin yüzde kaç 'İyi Pamuk'?

Son yıllarda önemli ilerlemeler kaydedildi. 2022-23 sezonu itibarıyla Türkiye'deki üretimin yaklaşık yüzde 10'u İyi Pamuk olarak gerçekleşti. Sektöre yön veren giyim ve tekstil alanındaki büyük işletmeler, 2025'e kadar kullandıkları pamuğun yüzde 100'ünü sürdürülebilir kaynaklardan sağlamayı hedeflediklerini açıkladı. Bu çok önemli bir gelişme. Bu yaklaşım, daha çevreci ve daha etik üretim yöntemlerinin benimsenmesini sağladığı gibi diğer paydaşlara da olumlu örnek oluyor.

Günümüzde son tüketici organik ürün, İyi Pamuk, iyi tarım uygulamaları gibi konularda duyarlı, üretim aşamasında ise doğaya, çevreye, iklime ve çalışanlara zarar verilip verilmediğine bakarak tüketim tercihlerini belirliyor. Bu anlamda İyi Pamuk standardına

Saha eğitimleri

dünyadan büyük talep var. Bizim üreticilerimiz de bu standarda uygun üretim yapmak için İyi Pamuk standardı ile üretilmiş ürünleri dışardan temin etmek durumunda kalıyor. Tarım Bakanlığı ile bu eşdeğerlik (benchmarking) sağlandığında İyi Pamuk üretimimiz hızla artacak ve ithalat düşecek. “Her anlamda herkesin faydalanacağı bir süreci başlattık” diyebiliriz.

Sektörel büyüklük ve son yıllardaki üretimimiz hakkında bilgi alabilir miyiz?

Pamukta, dünyanın yedinci büyük üreticisiyiz ve Türkiye olarak pamuk kullanan üçüncü büyük ülkesiyiz. Bu sezon yaklaşık 825 bin ton lif pamuk üretimi ve 435 bin tondan fazla ithalat yapılacağı tahmin ediliyor. Better Cotton Initiative (BC) ile 2014'te kurulan stratejik ortaklık sayesinde İyi Pamuk sertifikasyonuna uygun üretimimiz hızla artıyor.

Türkiye, tekstil ve hazır giyim üretiminde dünyanın en büyük ülkeleri arasında. Ülkemizin en önemli ihracatçı sektörlerinin başında geliyor ve emek

Türkiye'de sektöre yön veren büyük işletmeler 2025'e kadar, kullandıkları pamuğun yüzde 100'ünü sürdürülebilir kaynaklardan sağlamayı hedeflediklerini açıkladı. Bu çok önemli bir gelişme.

yoğun bir sektör. İstihdamı da destekleyen, ihracat ile ülkemizin cari açığının kapatılmasında en kritik sektörlerin başında geliyor tekstil ve hazır giyim. 2023 yılında 32.9 milyar dolarlık hazır giyim ve tekstil ihracatı yapıldı. Türkiye'de pamuk ithalatı ve büyüklüğü sürerken, kaliteli, sürdürülebilir pamuk üretimi kritik önem taşıyor. Bu doğrultuda, sürdürülebilir İyi Pamuk üretimi yaygınlaştırılarak hem rekabet gücü artırılıyor hem de çevreye duyarlı üretim teşvik ediliyor. O sebeple Better Cotton ile Tarım Bakanlığı'nın iyi tarım standartlarının eşdeğerliği (benchmarking) son derece önem kazanıyor.

Son iki yıldır pamukta kararsızlık yaşanıyordu. Özellikle

yüksek enflasyonla birlikte, çiftçide ekim için alternatif ürün arayışı fazlaşmıştı. Geçtiğimiz hasat sezonu bittiğinde pamuk fiyatları dünyanın altındaydı. 2023'te yeni sezon için 430 bin hektar olan ekim alanımızın yüzde 20 düşeceğini tahmin etmiştik ancak Ortadoğu'daki savaş ve gerilim ortamı nedeniyle Türk pamuğuna talep arttı. Lojistik sıkıntılar da eklenince, Çin ve diğer Uzak Doğu ülkelerinde Batı pazarlarına ulaşmak zorlaştı. Siparişler Türkiye'ye kayınca, pamuk fiyatları 45 TL'den 70 TL'ye yükseldi. Bunu gören üretici de tekrar pamuk ekmeye karar verdi. Böylece önceki sezona göre ekim alanlarımız yüzde 5 arttı ve 450 bin hektara yükseldi. 250 bin kişiyi istihdam eden bu sektörü çiftçisinden işçisine, fabrikasından son tüketiciye ürün olarak sunan tekstil ve hazır giyimcisine kadar geliriyle, kazancıyla iyileştirmek temel amacımız. Bunu sağladığımızda Türkiye'nin ihracatına da büyük katkı sunmuş olacağız.

BİSMİL TARIM ÇIRÇIR İŞLETMESİ / ABDÜLBAKİ AĞAOĞLU: Better Cotton sertifikalı pamuk çok değerli

“İzlenebilirlik ve şeffaflık pamuk çiftliklerinden çırçır tesisimize kadar her aşamada kayıt tutma ve izleme sistemleri kullanarak gerçekleşiyor. Bu durum bize pazarda büyük avantaj sağlıyor.”

Better Cotton / İyi Pamuk Uygulamaları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Better Cotton / İyi Pamuk Uygulamaları, çırçır işletmemiz için büyük önem taşıyor diyebilirim. Bu girişim, pamuk üretiminin daha sürdürülebilir ve sorumlu bir şekilde yapılmasını teşvik ediyor ve biz de bu prensipleri destekliyoruz. İşletme olarak, Better Cotton sertifikalı çiftçilerle çalışarak, çevreye duyarlı, sosyal sorumluluk sahibi ve ekonomik olarak verimli pamuk üretimine katkıda bulunuyoruz. Bizim açımızdan Better Cotton sertifikalı pamuk

çok değerli. Pazarda ekonomik olarak bir karşılığı var ve bu bize sürdürülebilir gelir sağlıyor. Global bir sistemin içerisinde yer almak, diğer işlerimizde bile bize referans sağlıyor.

Pamuk tedarik zincirinin izlenebilirliği ve şeffaflığı hakkında nasıl bir yaklaşımınız var? Bu sizin için çok önemli bir konu mu?

Bu konu bizim için hayati önem taşıyor. Müşterilerimizin neredeyse tamamı izlenebilir pamuk talep ediyor. İzlenebilir pamuk talep etmeyen müşterilerle biz de çalışmak istemiyoruz açıkçası. Çünkü bu kişi ve şirketlerle ilgili

bilgi sahibi olamıyoruz. Aslında Better Cotton bize güvenli bir ticaret imkânı da sunmuş oluyor. Ürünü kime sattığımı sisteme işliyorum ve alan kişi de pamuğu aldığını onaylıyor; bu güzel bir güvence.

İzlenebilirlik ve şeffaflık, pamuk çiftliklerinden çırçır tesisimize kadar her aşamada kayıt tutma ve izleme sistemlerini kullanarak gerçekleşiyor. Müşterilerimize, kullandığımız pamuk kaynaklarının sürdürülebilirlik standartlarına uygun olduğunu ve bu bilgilerin şeffaf bir şekilde sunulduğunu garanti ediyoruz. Bu durum bize pazarda büyük avantaj sağlıyor.

DIYARBAKIR BETTER COTTON ÇİFTÇİSİ HAMZA ALTAY: Geleceğin tarımı bu uygulamalarla şekilleniyor

“İyi Tarım Uygulamaları sayesinde toprağımın sağlığı iyileşti, suyum daha verimli kullanmaya başladım ve kimyasal maliyetlerini azaltarak tasarruf ettim.”

İyi Tarım Uygulamaları ile geleneksel tarım arasındaki farklar nelerdir?

İyi Tarım Uygulamaları hem çevreyi korumaya hem de sağlıklı ve güvenilir üretime katkı sağlıyor. Doğal kaynakları korurken, aynı zamanda bizler için de ekonomik olarak kazançlı olabilecek bir sistem sunuyor. Bu uygulamaların gelecekte tarım sektörünün temelini oluşturacağına inanıyorum.

İyi Tarım Uygulamaları ile geleneksel tarım arasındaki en büyük fark, çevreye ve insan sağlığına olan etkileri. İyi Tarım Uygulamaları kimyasal kullanımı, su yönetimi, toprak sağlığı ve biyolojik çeşitlilik gibi konularda çok daha hassas ve sürdürülebilir bir yaklaşım sergiliyor. Geleneksel tarımda ise genellikle daha yüksek miktarda kimyasal kullanımı, yoğun su tüketimi ve toprak sağlığının göz ardı edilmesi gibi riskler bulunuyor. Öncelikle kendi ailemin sağlığını korumak, toprağımı kirletmemek için İyi Pamuk konusuna çok önem veriyorum. Üç yıl boyunca İyi Tarım Uygulamaları'na katıldım.

İyi Tarım Uygulamaları'na geçiş sürecinde karşılaştığınız zorluklar neler?

Geleneksel yöntemlerden uzaklaşmak ve yeni teknikleri öğrenmek kolay olmadı elbette. Özellikle ilk yıllarda toprak ve su

Öncelikle kendi ailemin sağlığını korumak, toprağımı kirletmemek için İyi Pamuk konusuna çok önem veriyorum. Üç yıl boyunca İyi Tarım Uygulamaları'na katıldım.

yönetimi konusunda çok dikkatli olmam, çevremdeki çiftçilerin de üretimlerine dikkat etmeleri gerekiyordu. Sonuçta kimyasal ilaç-gübre kullanırken dikkat ediyordum ancak onlar dikkat etmezse benim de emeklerim boşa gider. Onların da konuya hassasiyet göstermesi biraz zaman aldı.

Bu uygulamaların size ve çiftliğinize sağladığı faydalar neler?

Diyarbakır Better Cotton çiftçisi Hamza Altay

İyi Tarım Uygulamaları sayesinde toprağımın sağlığı iyileşti, suyum daha verimli kullanmaya başladım ve kimyasal maliyetlerini azaltarak tasarruf ettim. Ayrıca, ürünlerimin kalitesi arttı. Açıkçası su bizim için çok önemli. Mevcut suyu korumamız gerekiyor ve bu konuda bana İyi Tarım Uygulamaları çok fayda sağladı.

ITM 2024 İLE “GELECEĞİ KEŞFET”

Dünya tekstil sektörü Haziran ayında İstanbul'da büyük bir fuar organizasyonunda bir araya geldi. 4-8 Haziran tarihleri arasında Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı “ITM 2024” küresel çapta yatırımcıları ve profesyonel ziyaretçileri ağırladı. “Geleceği Keşfet” mottosuyla düzenlenen fuarda dijitalleşme, yapay zekâ, otomasyon ve sürdürülebilirlik ön plana çıktı.

YASEMİN BOZKURT

Tüyap Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş. ve Teknik Fuarçılık A.Ş. ortaklığı, Tekstil Makine ve Aksesuar Sanayicileri Derneği (TEMSAD) işbirliğiyle düzenlenen ITM 2024, binlerce kişiyi ağırladı. Fuarı yüzde 45'i yurt dışından, yüzde 55'i yurt içinden olmak üzere 60 binin üzerinde kişi ziyaret etti. Özgün fikirlerin sunulmasına fırsat veren ve bu fikirleri destekleyen fuarda firmalar, kendilerini güncelleme imkânı buldu.

Bu yıl “Geleceği Keşfet” mottosuyla düzenlenen fuarda üretim verimliliğini artırmak ve maliyetleri düşürmek amacıyla tasarlanan makineler, yapay zekâ ve otomasyon gibi yeni üretim teknikleri profesyonel alıcılara sunuldu. Çevresel değerleri koruyarak üretim yapan makineler ve yine aynı amaçla sürdürülebilir malzemelerden üretilmiş ekipmanların bulunduğu stantlar alıcıların gözdesi oldu.

“Verimli bir fuar süreci yaşadık”

İki yılda bir gerçekleştirilen ITM İstanbul Fuarı tekstil makine teknolojileri alanında dünyada sayılı fuarlar arasında gösteriliyor. Konumu itibarıyla de yurt dışından potansiyel müşterilerin daha rahat ziyaret edebildiği bir fuar. Yurt içi yatırımcılar da bu fuara büyük önem veriyor. Fuarın ev sahiplerinden TEMSAD'ın Yönetim Kurulu başkanı Adil Nalbant, katılımcıların fuardan memnun

TEMSAD'ın Yönetim Kurulu Başkanı Adil Nalbant

ayrıldıklarını söyledi. Nalbant “Katılımcılar verimli bir fuar süreci geçirdi. Dünyada ve ülkemizde yaşanan ekonomik problemler, yatırımların yavaşlaması ve bu yavaşlamaların getirdiği zorluklar çerçevesinde, söz konusu olumsuzlukların fuara yansımaları olabilir mi diye düşünülmüştü. Ancak gördük ki hem yurt içindeki tekstil yatırımcılarımız hem de dünyanın farklı bölgelerinden gelen nitelikli alıcılar, yoğun bir katılımı oldukça verimli bir fuar süreci yaşattılar” dedi.

Çevre dostu makineler

Günlük yaşantımızda yediğimiz sebze ve meyvenin organik olmasına dikkat ettiğimiz kadar kullandığımız tekstil ürünlerinin

Enerji ve su tüketimini minimize eden çevre dostu ürünler fuarda büyük ilgi gördü.

de çevre dostu ve sağlığımızı etkilemeyecek malzemelerden yapılmış olmasını önemsiyoruz. Tekstil makineleri de bir yandan çevre dostu ürünler üretirken bir yandan da bunu çevreye zarar vermeden yapmaya çalışıyor. 22 Ar- Ge ve dört tasarım merkezine sahip TEMSAD üyesi firmaların

sürdürülebilirlik çerçevesinde enerji ve su tüketimini minimize eden, çevre dostu ürünleri de fuarda büyük ilgi gördü. Özellikle boyama, yıkama, kurutma ve apreleme makinelerinin sergilendiği salonlardaki yenilikçi teknolojiler, ziyaretçilerin ilgi odağı oldu. Fuarda Türkiye'de önemli bir boşluğu dolduran, örme makineleri ve makine iğneleri üretimi yapan firmalar da yer aldı.

Yapay zekâ da fuardaki birçok üründe kendini belli etti. Nalbant, fuarın bu anlamda da firmalara büyük katkı sağladığını şu sözlerle vurguladı: “Yapay zekâ destekli

kumaş kalite kontrol makineleri geliştiren, tekstil geri dönüşüm makineleri imalatlarıyla ülkemizde ve dünyada büyük ilgi gören ve bu konuda Avrupa'nın önemli markalarıyla işbirliği yapan firmalarımız fuarda ürünlerini sergileme ve yeni müşterilere ulaşma imkanı bulmuşlardır."

Denim teknolojilerine yoğun ilgi

Covid-19 pandemisinin başladığı 2020 yılından bu yana bir yandan enflasyonun artması, bir yandan savaşlar, bir yandan enerji maliyetleri ve hammadde fiyatlarındaki artış, Türk ve dünya tekstil sektöründe de bir duraksamaya neden oldu. Bu anlamda tekstil teknolojilerinin lider markalarının bulunduğu ITM 2024, dinamik ortamı ve oluşturduğu ticaret hacmiyle, tekstil makineleri sektörüne ve ekonomiye canlılık kazandırdı. Teknik Fuarcılık A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Necip Güney, fuar süresince gerçekleştirilen makine satışları ve yapılan

işbirlikleri sayesinde toplamda 1.5 milyar Euro'yu aşan bir iş hacmi oluştuğunu söyledi.

Fuarda, bu yıl ikinci kez açılan Denim Teknolojileri Özel Bölümü de ziyaretçilerin ilgi odağı oldu. 11A Salonu'nda açılan özel bölümde; denim üretiminde kullanılan; yıkama, ağartma, boyama, kesme, desen verme, finisaj, kurutma, ozon gibi makine ve kimyasallar sergilendi. Ziyaretçiler, fuarda sergilenen son teknoloji ürünlerle birlikte denim

sektöründeki trendleri yakından takip etme fırsatı buldu.

Katılımcıların ilgisi yoğunu

Tekstil teknolojilerinin lider markaları, geliştirdikleri en yeni teknolojilerin dünya lansmanlarını ITM 2024 Fuarı'nda yaptı. Güney, fuar sırasında ve sonrasında görüştüğü pek çok firma yetkilisinin, fuarın ilk gününden itibaren stantlarının ziyaretçi akınına uğradığını ve makine satışlarına başladıklarını ifade ettiklerini söyledi. Güney, "Örneğin; bir yerli makine üreticisi firmamız, fuarın ikinci gününde altı adet makine satışı gerçekleştirdikleri müjdesini verdi. Fuarımıza katılan firmaların yetkilileri, fuar süresince hem mevcut iş ilişkilerini güçlendirdiklerini hem de yeni iş fırsatları yakaladıklarını anlattı. Fuarın ilk gününden itibaren beklentilerinin çok üzerinde bir satış grafiği yakaladıklarını ve dünyanın dört bir yanından ziyaretçiyi ağırladıklarını dile getiren pek çok firma yetkilisi, ITM 2026 Fuarı'nda stantlarını büyütme talebinde bulundu; fuar süresince

kayıt noktalarımıza giderek iki yıl sonrası için katılım başvurusu yaptı" dedi.

Vize anlaşması ziyaretçi profiline yansdı

Avrupa ile vize sorunu yaşayan ülkelerdeki tekstil üreticileri için ITM 2024 global bir destinasyon, avantajlı bir buluşma noktasıydı. Türkiye ile vize anlaşması olan Hindistan, Pakistan, Vietnam, Özbekistan, Türkmenistan, Endonezya, Bangladeş, Mısır, Cezayir, Tunus, Fas, İran'ın da aralarında bulunduğu çok sayıda ülkeden gelen alıcılar, bu fuarda dokumadan örmeye, elyaftan ipliğe, denimden teknik tekstillere, boyadan baskı ve terbiyeye kadar birçok alanda sektör temsilcisi üreticilerle görüşme imkânı buldu. Dünyanın önemli ticaret merkezlerine üç saatlik uçuş mesafesinde yer alan İstanbul, hem çevre illere; hem de çevre ülkelere hava, deniz ve kara yoluyla ulaşımında kolaylık sağlıyor. Bu açıdan değerlendirildiğinde; Avrupa ülkelerinin yanı sıra Ortadoğu, Kuzey Afrika, Türk Cumhuriyetleri ve Balkan

Türkiye tekstil makine ihracatında dünya yedincisi

2023 yılında tüm dünyada yaşanan global yavaşlamayla birlikte dünya tekstil makine ihracatı yüzde 11 düşüşle 31.5 milyar dolardan 28 milyar dolara geriledi. Çin, tekstil makine ihracatında yüzde 17'lik bir düşüş yaşasa da 72 milyar dolarlık ihracatla sektör lideri konumunda. Onu Almanya, Japonya ve İtalya izliyor. Türkiye, 2023 verilerine göre 830 milyon dolar ihracatla bu listede yedinci sırada yer alıyor ve dünya tekstil makine ihracatı pazarından yüzde 3'lük pay alıyor. (Kaynak: TEMSAD)

Teknik Fuarcılık A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Necip Güney

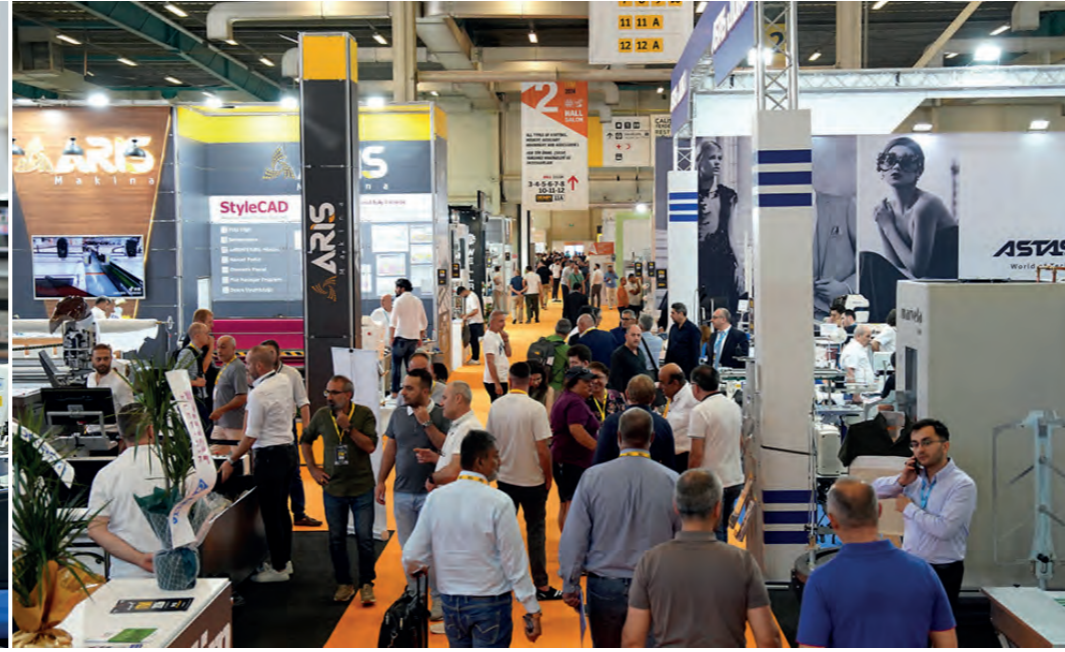
Avrupa ile vize sorunu yaşayan ülkelerdeki tekstil üreticileri için ITM 2024, avantajlı bir buluşma noktası oldu.

ülkelerindeki yatırımcılar, kısa süreli bir yolculuğun ardından İstanbul'a ulaşarak, ITM 2024'ü ziyaret edebildi.

Fuar, tekstil köprüsü oldu

Tekstil makine ve teknoloji liderlerinin, en önemli buluşma noktalarından biri olan ITM

Fuarları, doğu ile batı ülkeleri arasında tekstil köprüsü olma özelliği taşıyor. Organizasyonun coğrafi olarak ülkeleri birbirine bağlayan en yakın nokta olan İstanbul'da gerçekleştirilmesi, ITM 2024'ü gerek katılımcılar gerekse ziyaretçiler için bir cazibe merkezi haline dönüştürdü. Güney, İstanbul'un coğrafi konumu sayesinde ITM 2024'ün küresel işbirlikleri için ideal bir ortam sağladığına dikkat çekerek, "Sri Lanka, Uruguay, Peru, Trinidad ve Tobago, Ruanda, Burkina Faso, Mauritius, Moğolistan, Tuvalu

Dünyayı buluşturan fuar

71 farklı ülkeden 1.385 firmanın katıldığı fuarı, 99 farklı ülkeden 66 bin 200 kişi ziyaret etti. TEMSAD üyesi 126 firma fuarda yenilikçi ürünlerini sergiledi.

gibi ülkelerden gelen profesyonel ziyaretçi ve yatırımcıların, fuarın küresel çekim gücünü bir kez daha gözler önüne serdiğini söyledi.

Yapay zekâ ve dijital teknolojilere ilgi büyüktü

Birçok Türk firması fuarda ürünlerini sergileme ve anlatma imkânı buldu. Bunlardan biri de Eliar Grup'tu. Firmanın İhracat Satış ve Pazarlama Lideri Ata Turgutalp, "Türkiye merkezli bir firma olarak ITM 2024 bizim için özel bir yere sahip. Dijitalleşen dünyayla birlikte online fuarlar önem kazanmış olsa da, otomasyon çözümleri sunduğumuz sektörümüzde ve genel olarak B2B pazarlar için fuarlar hâlâ en kritik pazarlama faaliyetleri arasında yer alıyor. Özellikle tekstil terbiye sektörü için ITM Fuarı, yenilikçi teknolojileri keşfetme ve deneyimleme imkânı sunmanın yanı sıra, çözümlerimizi tanıtmaya açısından önemli bir platform oluşturuyor" dedi. Turgutalp her fuarın bir öncekinden daha fazla ilgi topladığına vurgu yaparken bu

Fuar, yenilikçi teknolojilerini keşfetmek isteyen iş ortakları için fırsatlar sundu.

yıl yapay zekâ destekli ve dijital teknolojiyi içeren ürünlere ilginin fazla olduğunu altını çizdi; "Eliar Elektronik olarak ITM 2024'te iki standımız bulunmaktaydı. Bir standımızda otomatik dozajlama otomasyon çözümlerimizi, akıllı sensörlerimizi, kontrol cihazlarımızı ve dijital fabrika yazılımımızı

sunduk. Diğer standımızda ise örgü bölümünde, görüntü işleme ile örmede kalite kontrol yapan "Knitting Eye" ürünümüzü tanıttık.

Her iki standımızda da yapay zekânın kullanıldığı çözümlerimizle ziyaretçilerimizden olumlu geri dönüşler aldık. Dijitalleşme ihtiyacının sektörümüzde de önemli bir yer tuttuğunu görmek güzel bir deneyim oldu" dedi.

Amaç daha az karbon ayak izi

Yapay zekâ makine öğrenimi ve otomasyon gibi teknolojiler, tekstil

endüstrisinde çok önemli bir yere sahip. Üretimi kolaylaştırmaya ve verimliliği artırmaya yardımcı olabilecek makineler ve yazılımları, kalite kontrol ve tasarım süreçlerini iyileştiriyor. Yapay zekâ, makineleri izlemek ve ne zaman bakıma ihtiyaç duyacaklarını tahmin etmek için kullanılırken, hata tespitinde de üreticiye yardımcı oluyor. Anzaların önlenmesine ve duruş sürelerinin azaltılmasına yardımcı olarak genel verimliliği artırıyor. Canlar Mekatronik'in amacı da tekstil makinelerinde karbon ayak izini azaltmak. Firma bu amaçla su, enerji ve kimyasal tasarruf sağlayan teknolojiler geliştiriyor; sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve otomasyon alanında çalışmalar yapıyor. Çevresel etkiyi azaltmak ve geri dönüştürülebilir malzemeleri kullanmak amacıyla da yenilikçi çözümler üzerine çalışıyorlar. Canlar Mekatronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Adnan Başaran bu yılki fuarın ziyaretçi profiline de bu anlamda değişiklik gösterdiğine dikkat çekti; "Gelen

misafirlerimizin tamamı tekstil terbiye ve finisaj söktöründe gelen teknolojiye hakim, ne istediğini bilen kişilerdi" dedi.

Yeni teknolojiler rekabeti artırıyor

Teknoloji destekli üretim süreçleri markalar için ürün kalitesini artırma ve müşteri memnuniyetini sağlama konusunda kritik öneme sahip. Firmaların geliştirdiği otomasyon çözümleri ve yapay zekâ uygulamaları, markaların pazardaki güvenilirliklerini ve konumlarını güçlendiriyor, prestijlerine katma değer olarak geri dönüyor. Eliar Grup İhracat Satış ve Pazarlama Lideri Ata Turgutalp'e göre bu çözümlerin bir avantajı daha var; markalar bu sayede veriye dayalı yaklaşımlar geliştiriyor ve daha hızlı çözümler üretiyorlar, müşteri taleplerini tek seferde doğru bir şekilde

işleyebiliyorlar. İşte bu da firmalar arasında rekabet yaratıyor.

Ağteks Firması Satış ve Pazarlama Uzmanı İrem Üsküplü de Turgutalp ile aynı görüşte. Üsküplü'ye göre yeni teknolojiler, müşteri deneyimini artırmak ve kişiselleştirilmiş ürün ve hizmetler sunmak için kullanılabilir. Üsküplü bunu şöyle bir örnekle destekliyor; "Örneğin, yapay zekâ ve veri analitiği ile müşteri tercihlerini daha iyi anlayarak, talebe göre üretim yapabilirler. İleri teknolojiye sahip olmak, markaların rekabet avantajı elde etmelerini sağlar. Bu durum, pazarlama stratejilerinde de kullanılarak tüketicilere teknoloji liderliği ve üstünlüğü mesajı iletilmesine yardımcı olur."

Canlar Mekatronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Adnan Başaran da teknoloji ve markalaşma arasındaki bağlantıyı kendilerinden bir örnekle özetledi. Başaran, ürettikleri makinelere ilgi nedeniyle markalarını 40 ülkede tescil ettirerek koruma altına aldıklarını söyledi

HİBRİT YAŞAYAN LİFLER

Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) araştırmacılarının geliştirdiği “Hibrit Yaşayan Lifler”(Hybrid Living Fibers), biyolojik ve sentetik malzemeleri birleştirerek çevresel faktörlere uyum sağlayabilen, kendini onarabilen ve sürdürülebilir lifler üretmeyi başardı. Proje, biyolojik süreçlerin temel işlevlerini geleneksel malzeme teknolojileriyle birleştirerek tekstil, tıp ve çevre teknolojileri gibi alanlarda kullanılacak biyolojik sistemlerin dinamikliğini yansıtan yeni nesil malzemelerin geliştirilmesine odaklanıyor.

GÜRAY KILINÇ / TTSİS ARAŞTIRMA UZMANI

Bu lifler su içerisinde saklandıklarında 1-2 hafta boyunca bakteri aktivitesini koruyabilmektedir.

Hibrit Yaşayan Lifler, farklı alanlarda kullanılacak biyohibrit malzemeler olarak düşünülmekte olup hem biyolojik hem de sentetik bileşenlerden oluşan lif yapılarıdır. Hibrit Yaşayan Liflerin üretim süreci, biyolojik bileşenlerin sentetik polimerlerle entegre edilmesi ve bu bileşimlerin 3D baskı gibi dijital üretim gibi prosesler kullanılır.

Biyolojik bileşenlerin seçimi ve genetik modifikasyon

İlk aşamada, projede kullanılacak biyolojik bileşenler seçilir. Bu bileşenler genellikle genetik olarak modifiye edilebilir ve hızlı büyüyen mikroorganizmalar,

özellikle de Escherichia coli gibi bakteri türleridir. Hücreler, spesifik işlevleri yerine getirmek üzere tasarlanır. Örneğin, bazı hücreler belirli bir kimyasallara yanıt olarak protein üretir veya renk değiştirir. Bu genetik modifikasyonlar, hücrelerin istenen işlevselliği göstermesini sağlamak için yapılar ve sentetik biyoloji teknikleri kullanılarak optimize

edilir. Bu hücreler, biyohibrit liflerin iç yapısına yerleştirilir ve malzemenin canlılığını sürdürmesini sağlar.

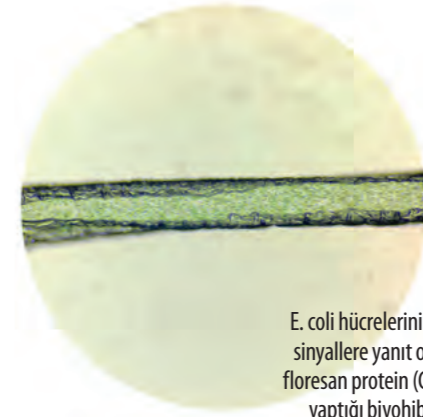
Sentetik polimerlerin hazırlanması

Hibrit lifler, biyolojik hücreleri desteklemek amacıyla tasarlanan sentetik polimer matrislerle oluşturulur. Bu polimerler genellikle biyoyumlu malzemelerden yapılır ve hücrelerin metabolik aktivitelerini sürdürebilmeleri için gerekli ortamı sağlar. Örneğin, hidrojel benzeri yapılar, su tutma kapasitesi yüksek olan esnek polimerlerdir ve bu polimerler hücrelerin besin, oksijen ve diğer gerekli maddelere erişimini kolaylaştırır.

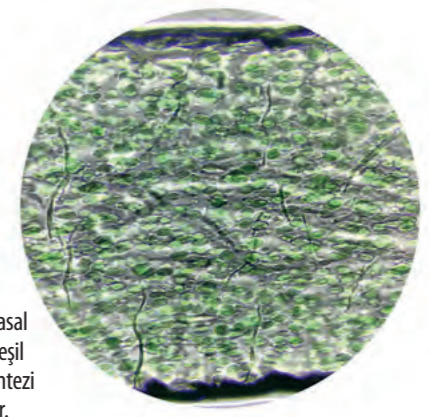
Bazı durumlarda, polimerler hücrelerin fonksiyonlarını koruyacak şekilde tasarlanır; örneğin, esnek bir polimer olan polietilen glikol (PEG), biyolojik hücrelerin yüzeylerine yapışmasını ve zarar görmeden büyümesini destekler. Ayrıca, sert polimerler, hücrelerin mekanik stabilitesini artırmak için kullanılabilir. Örneğin, poli(laktik-ko-glikolik asit) (PLGA), hücrelerin yapısını destekleyen ve onlara fiziksel koruma sağlayan bir iskelet görevi görür. Bu tür polimerler, biyolojik hücrelerin büyüme ortamını optimize ederken, aynı zamanda liflerin dayanıklılığını ve işlevselliğini sağlar.

3D baskı ve dijital üretim teknikleri

Hibrit liflerin üretiminde dijital üretim ve 3D baskı teknikleri önemli rol oynar. Bu teknikler, biyohibrit liflerin yapılandırılması için kullanılır. Genellikle çok

E. coli hücrelerinin kimyasal sinyallere yanıt olarak yeşil floresan protein (GFP) sentezi yaptığı biyohibrit lifler.

malzemeli inkjet tabanlı sistemlere sahip 3D yazıcılar tercih edilir. Bu yazıcılar, yüksek çözünürlükte baskı yapabilmeye ve birden fazla malzemeyi püskürtme yetenekleri sayesinde karmaşık ve kendi kendini destekleyen yapılar oluşturabilir.

Hibrit liflerin üretiminde dijital üretim ve 3D baskı teknikleri önemli rol oynar.

Hibrit liflerin üretimi için kullanılan yazıcılar, malzeme dağılımını kontrol etmek için voxel bazlı bir dijital dosya kullanır. Her bir voxel (3D piksel), malzemenin bileşimini temsil eder ve 3D yapının genel geometrisini ve malzeme dağılımını tanımlar. Kimyasal sinyallerin dağılımı ve biyolojik yanıtın tahmin edilmesi için dijital modelleme araçları kullanılır. Bu araçlar, hücre sinyalizasyonu ile nesne içinde nasıl dağıtıldığını ve bu sinyallerin biyolojik yanıt üzerindeki etkisini simüle eder.

Hidrojel kaplama ve hücre kültürü

Hibrit liflerin üretimi sırasında,

hücreler genellikle hidrojel kaplamalarla lif yüzeyine tutturulur. Hidrojeller, hücrelerin liflere yapışmasını ve hayatta kalmasını destekler. Hidrojel genellikle agar-agaroz gibi hücre dostu maddelerden oluşur ve hücrelerin kimyasal sinyalleri algılaması ve bunlara tepki vermesi için uygun bir ortam sağlar. Hidrojel kaplamalı lifler, belirli sıcaklık ve nem koşullarında bekletilerek hücrelerin büyümesi ve işlevlerini yerine getirmesi optimize edilir. Örneğin, kitosan bazlı bir hidrojel kullanıldığında, bu malzeme hücrelerin yüzeye daha iyi tutunmasını sağlar ve hücre büyümesini destekleyen faktörleri serbest bırakabilir.

Hücresel uyarıcıların eklenmesi

Hibrit liflerin üretiminde, hücrelerin belirli tepkiler vermesini sağlamak amacıyla hücresel uyarıcılar eklenir. Bu uyarıcılar, hücrelerin genlerini harekete geçirerek belirli proteinlerin üretilmesini sağlar veya diğer biyolojik tepkileri başlatır. Bu işlem, iki temel yöntemle gerçekleştirilebilir: İlk yöntemde, 3D baskı tamamlandıktan sonra lifler, hücrelerin büyümesini veya belirli

proteinlerin üretilmesini tetikleyen moleküller içeren çözeltilerle işlemde geçirilir. Örneğin, hücreler, laktoz veya IPTG gibi moleküllerle işleme tabi tutularak istenen proteinlerin üretimi sağlanabilir.

İkinci yöntemde, uyarıcı moleküller baskı sırasında doğrudan yapı içine eklenir. Bu moleküller, çevresel değişimlerle karşılaştıklarında (örneğin, pH veya UV ışığı) serbest kalır ve hücrelerin tepki vermesine neden olur. Örneğin, UV ışığına duyarlı bileşikler, ışıkla temas ettiğinde hücrelerin renk değiştirmesini tetikleyebilir.

Kullanım alanları

Hibrit Yaşayan Lifler, biyolojik işlevsellik ve çevresel sürdürülebilirlik özellikleri nedeniyle farklı sektörlerde çeşitli kullanım alanlarına sahiptir.

1. TEKSTİL VE MODA ENDÜSTRİSİ

Hibrit lifler, tekstil ve moda endüstrisinde sürdürülebilir moda ürünleri, akıllı tekstiller, antibakteriyel kumaşlar ve performans giysileri gibi yenilikçi uygulamalarda kullanılabilir.

Sürdürülebilir moda ve çevre dostu tekstil ürünleri

Hibrit lifler, biyolojik olarak çözünür ve çevreye zarar vermeden doğada parçalanabilir özellikleriyle sürdürülebilir moda trendlerine uygundur. Bu özellikleri, moda markalarının çevresel ayak izini azaltmasına ve daha sürdürülebilir ürünler sunmasına imkân verir. Bu lifler, geri dönüştürülebilir yapıları sayesinde tekstil ürünlerinin ömrünü uzatır ve

döngüsel ekonomiye katkıda bulunur, kaynak kullanımını optimize eder ve atıkları azaltır. Hibrit liflerin üretimi, geleneksel tekstil süreçlerine kıyasla daha az enerji ve su gerektirir, bu da üretim maliyetlerini ve çevresel etkiyi azaltır. Örneğin, bu liflerin biyolojik büyüme aşamaları düşük enerji gereksinimleriyle optimize edilebilir, bu da enerji maliyetlerini düşürür. Ayrıca, biyolojik liflerin üretiminde kullanılan malzemeler doğal kaynaklardan elde edilebileceğinden, su kullanımını da azaltabilir.

Hibrit Yaşayan Lifler, biyolojik işlevsellik ve çevresel sürdürülebilirlik özellikleri nedeniyle farklı sektörlerde kullanılabilir.

Fonksiyonel ve akıllı tekstil uygulamaları

Hibrit lifler, kendi kendini temizleyen kumaşların üretiminde kullanılabilir. Bu tür kumaşlar, bakteriyel büyümeyi engelleyerek veya kokuya neden olan mikroorganizmaları ortadan kaldırarak hijyen sağlayabilir. Örneğin, Escherichia coli veya maya gibi biyolojik bileşenler, kirleticilere tepki olarak enzim veya

antimikrobiyal bileşikler üretebilir. Bu özellikler, spor, iç ve günlük giysilerde hijyen sağlamak için idealdir.

Ayrıca, bu lifler ısı ve nem kontrolü yapan akıllı giysilerin üretiminde de kullanılabilir. Sıcaklık, nem veya UV ışınlarına duyarlı olan bu akıllı tekstiller, vücut ısısını düzenlemek için sıcaklık değişimine göre ısı tutar veya serbest bırakır; nem emici lifler ise terlemeyi azaltarak spor ve dış mekân giysileri için uygundur.

Bunun yanı sıra, hibrit lifler UV koruyucu giysilerin üretiminde

de rol oynayabilir. Bu liflerin yapısına eklenen biyolojik bileşenler, güneşten gelen UV ışınlarını absorbe eden veya yansıtan bileşikler üretebilir. Bu tür koruyucu giysiler, açık havada uzun süre kalan insanlar, sporcular veya sağlık sorunları nedeniyle UV korumasına ihtiyaç duyan kişiler için idealdir.

Antibakteriyel ve antimikrobiyal kumaşlar

Hibrit lifler, biyolojik bileşenleri sayesinde antimikrobiyal ve antibakteriyel özellikler taşıyan hijyenik tekstil ürünleri üretilmesinde kullanılabilir. Bu özellikler, liflerin içine yerleştirilen mikroorganizmaların veya

biyomoleküllerin zararlı patojenlerin büyümesini engellemesiyle elde edilir. Özellikle sağlık sektöründe kullanılan giysiler, hastane yatak örtüleri, cerrahi önlükler ve sağlık personelinin giysileri gibi hijyenin kritik olduğu alanlarda bu tür kumaşlar önemli bir avantaj sağlar. Ayrıca, hibrit lifler koku giderici giysilerde de etkili olabilir. Bakteri büyümesini kontrol altına alarak ve kokuya neden olan bileşikleri parçalayarak giysilerin temiz ve taze kalmasını sağlar. Sporcular için tasarlanan kıyafetler, ter kokusunu önleyerek ürünlerin daha uzun süre temiz kalmasını sağlar.

Performans giysileri ve koruyucu kıyafetler

Hibrit lifler, vücut sıcaklığını düzenleyerek performansını artıran spor giysilerinin üretiminde kullanılabilir. Hafif, esnek ve nefes alabilir yapılarıyla bu giysiler, sporculara hareket özgürlüğü ve konfor sağlayabilirler.

Aynı zamanda, hibrit lifler koruyucu ve dayanıklı kıyafetlerin üretiminde de önemli rol oynayabilir. Endüstriyel iş giysileri, askeri uniformalar ve güvenlik ekipmanları gibi zorlu koşullarda kullanılan kıyafetlerde bu lifler tercih edilebilir. Örneğin, yangına dayanıklı giysiler ve kimyasal sızıntılara karşı dirençli giysiler, hibrit liflerin termal ve kimyasal koruma özelliklerinden yararlanarak ekstra güvenlik sağlayabilir.

Estetik ve fonksiyonel moda uygulamaları

Hibrit lifler, çevresel faktörlere veya kimyasal uyarılara tepki olarak renk değiştirebilen kumaşların üretiminde

Hibrit lifler, kullanıcının sağlık durumunu takip eden giyilebilir teknolojilerde kullanılabilir.

kullanılabilir. Güneş ışığına veya sıcaklık değişimlerine tepki veren bu kumaşlar, giysilere dinamik ve interaktif özellikler kazandırabilir. Ayrıca bu lifler, düşük ışıktaki parlayan veya ışık yayan tekstillerin üretiminde kullanılabilir. Bu tür kumaşlar, gece sporcuları, güvenlik görevlileri, gece kulüpleri ve tiyatro performansları için tasarlanmış kostümler gibi çeşitli alanlarda kullanılabilir.

Giyilebilir sağlık sensörleri ve izleme cihazları

Hibrit lifler, kullanıcının sağlık durumunu takip eden giyilebilir teknolojilerde de kullanılabilir. Örneğin, kalp atış hızı, vücut

sıcaklığı veya kan oksijen seviyesini izleyen biyosensörler içeren akıllı giysiler, hibrit lifler kullanılarak geliştirilebilir. Bu tür giysiler, kronik hastalıklar, yaşlı bakımı ve spor performansı takibi gibi alanlarda büyük avantaj sağlayabilir.

Hibrit lifler, giyilebilir çevre sensörlerinin üretiminde de etkili bir şekilde kullanılabilir. Kullanıcının çevresel koşulları izleyen ve zararlı çevresel etkenlerden koruyan bu akıllı giysiler; hava kalitesi, polen seviyeleri veya UV ışınlarına maruziyetlerini de izleyebilir.

2. TIP VE SAĞLIK

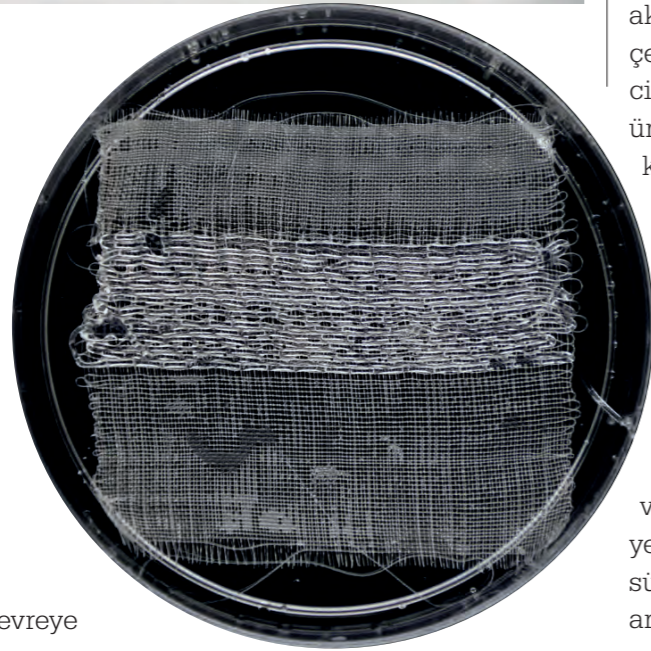
Hibrit lifler, biyomedikal uygulamalarda, özellikle biyomedikal cihazlar, yara örtüleri ve doku mühendisliği alanlarında kullanılabilir. Örneğin, bu liflerle üretilen yara örtüleri, enfeksiyonları önleyebilen ve iyileşmeyi hızlandıran

antibakteriyel proteinler üretebilir.

3. AMBALAJLAMA VE FİLTASYON

Hibrit lifler, biyobozunur ve çevre dostu malzemeler olarak paketleme endüstrisinde çeşitli şekillerde kullanılabilir. Geleneksel plastik ve sentetik malzemelere alternatif olarak bu lifler, kullanım ömrü sonunda doğada çözünebilen ve çevreye zarar vermeyen ambalajlar üretmek için kullanılabilir. Buna ek olarak, hibrit lifler su arıtma ve çevre temizliği uygulamalarında da etkili olabilir. Bu lifler, suyu temizleyebilen veya zararlı kimyasalları ve kirleticileri parçalayabilen biyolojik sistemlerle entegre edilebilir. Örneğin, sudaki ağır metalleri veya organik kirleticileri emen ve parçalayabilen mikroorganizmalarla birleştirilen hibrit lifler, endüstriyel atık su arıtma süreçlerinde kullanılabilir.

4. İNŞAAT VE YAPI MALZEMELERİ

Hibrit lifler, kendini onaran ve çevre dostu yapı malzemelerinin üretiminde de kullanılabilir. Örneğin, betonun içine yerleştirilen ve çatlak oluştuğunda aktif hale gelen mikroorganizmalar, betonun kendini onarmasına olanak tanıyabilir. Bu mikroorganizmalar, çatlakları doldurmak için kireçtaşı gibi mineral birikintileri üreterek yapının bütünlüğünü korur ve ömrünü uzatır.

Aynı zamanda, hibrit lifler yalıtım malzemelerine entegre edilerek, nem veya sıcaklık değişimlerine karşı daha dayanıklı ve kendini yenileyebilen yapılar oluşturabilir. Bu tür malzemeler, yapıların bakım maliyetlerini düşürürken sürdürülebilirliği artırabilir. Hibrit yaşayan lifler projesi, biyomühendislik ve malzeme bilimlerinde yeni uygulama alanları sunabilir. Çevresel sürdürülebilirlik talebinin arttığı günümüzde, bu tür malzemelerin kullanımı ve geliştirilmesi yaygınlaşabilir. Bu hibrit lifler, akıllı tekstil, kişiselleştirilmiş tıp, çevre yönetimi ve biyomedikal cihazlar gibi alanlarda yeni ürünlerin geliştirilmesine katkıda bulunabilir. Maliyetleri düşürmek ve ürünlerin daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlamak için hibrit liflerin endüstriyel ölçekte üretilmesi ve üretim süreçlerinin optimize edilmesi gerekmektedir. Hibrit Yaşayan Lifler, biyolojik ve sentetik malzemelerin yenilikçi bir birleşimi olarak, sürdürülebilirlik ve işlevsellik arasında bir köprü kurmayı amaçlamaktadır. Bu lifler, tekstilden tıbbı, çevre yönetiminden inşaatı kadar geniş bir yelpazede yeni çözümler sunarak, geleneksel malzeme kullanımına alternatif oluşturabilir. Gelecekte, biyomühendislik ve malzeme bilimi alanlarında yeni fırsatlar yaratma potansiyeline sahip olan Hibrit Yaşayan Lifler, hem çevreye duyarlı hem de yüksek performanslı malzemelerin geliştirilmesi yolunda önemli bir adımı temsil edebilir.

DAVETLİSİNİZ!

IWTO YUVARLAK MASA 2024 27-29 KASIM, İSTANBUL

Uluslararası Yünlü Tekstiller Teşkilatı (IWTO) 1930'dan bu yana yünlü tekstiller endüstrisinde standartları belirleyen küresel otoritedir. Merkezi Brüksel'de bulunan IWTO, küresel yün ticaretinde paydaşların ortak çıkarlarını temsil etmektedir.

IWTO'nun yıllık Yuvarlak Masa Toplantısı, her yıl küresel yün endüstrisini network ve bilgi paylaşımı için bir araya getirmektedir. Bu yıl İstanbul'da, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası ortaklığıyla gerçekleştirilecek Yuvarlak Masa Toplantıları, Türkiye'deki gelişmelerin yanı sıra yün endüstrisindeki trend ve stratejilere odaklanacaktır.

Programda; yün piyasasındaki son durum, yün üretimindeki gelişmeler, sağlık alanı özelinde iç mekanlarda yün kullanımı, sürdürülebilirlik ve inovasyon, Yün kampanyası (Campaign for Wool) faaliyetleri, Türkiye Yün Endüstrisi ve perakende piyasaları ele alınacaktır.

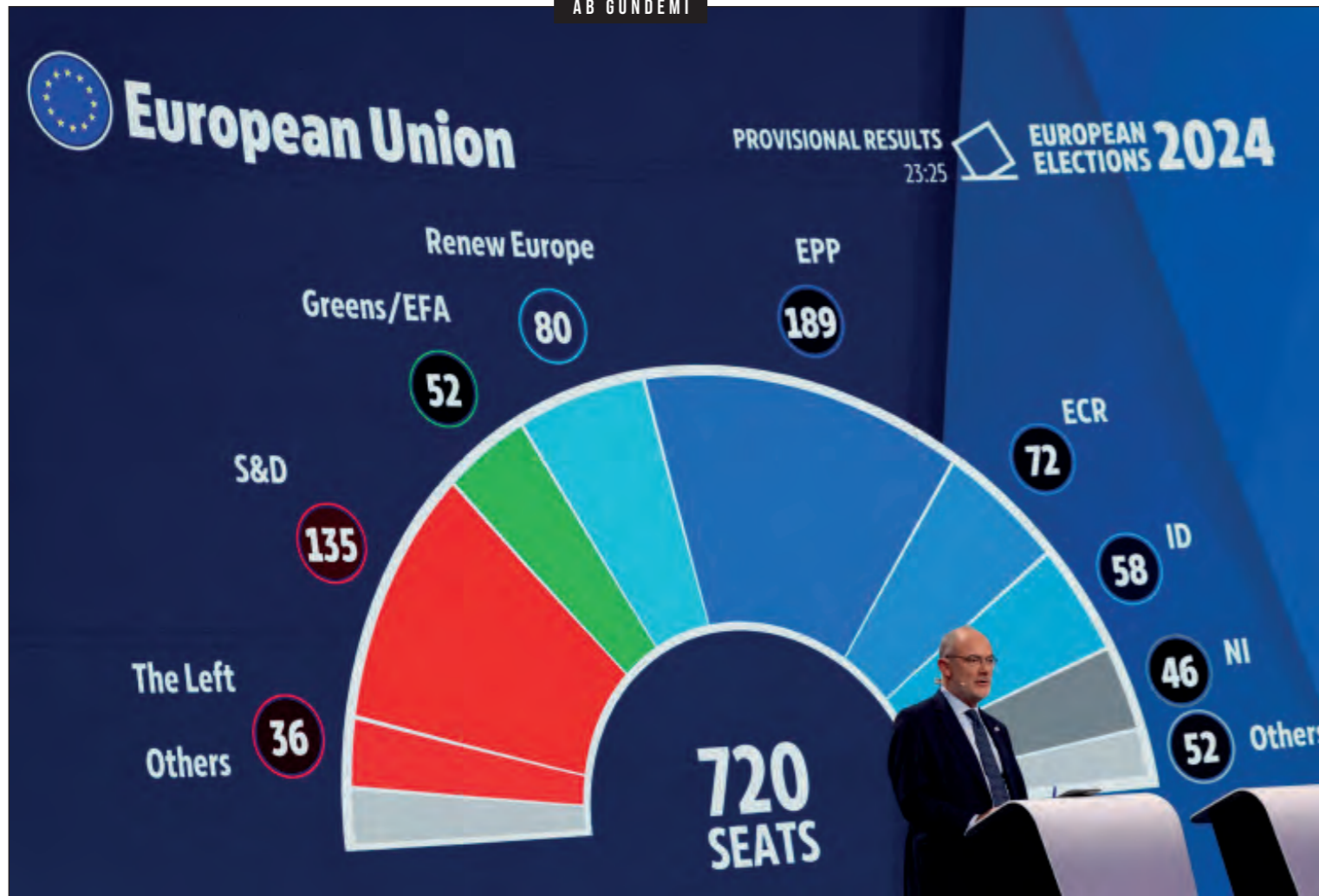
Katılımcılar, çiftlikten mağazaya tüm yün değer zincirini temsil eden uluslararası organizasyonlar ve şirketlerin temsilcileri ile tanışma fırsatı bulacaktır.

27-29 Kasım 2024 tarihlerinde, Novotel İstanbul (Galataport) ev sahipliğinde gerçekleşecek IWTO Yuvarlak Masa 2024'te, yünlü tekstilleri her yönüyle ele almak için sizlerle buluşmayı umuyoruz.

Dalena White
IWTO GENEL SEKRETERİ

Kayıt ve Detaylı Bilgi için: <https://iwto.org/wool-round-table-2024>

Ursula von der Leyen yeniden AB Komisyonu Başkanı seçildi.

AB'DE YENİ DÖNEM

2024, Avrupa için hem Fransa, Avusturya, Portekiz gibi üye ülkelerde (ve AB dışında Birleşik Krallık'ta) hem de Birlik düzeyinde önemli siyasi seçimlere sahne oldu, oluyor. Halk oyuna dayanan Avrupa Parlamentosu seçimleri ve onu takiben gerçekleşen Avrupa Komisyonu ve Avrupa Birliği Konseyi atamalarının tümüne Avrupa Seçimleri deniyor. Avrupa Komisyonu'nun Başkanlığı'na mevcut Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen tekrar seçildi. Seçimlerin sektörümüzü ilgilendiren yanı, sanayi politikalarının nasıl şekilleneceği...

TUBA KOBAŞ HUVAJ / TTSİS GENEL SEKRETER YARDIMCISI

Haziran ayı başında tüm AB ülkelerinde gerçekleşen seçimlerle Avrupa Parlamentosu şekillendi ve muhafazakarların koltuklarını daha da genişletmeleriyle sonuçlandı. Bazıları için endişe, bazıları için beklenti olarak "göçmen karşıtı politikaların" yaygınlaşma ihtimali güçlendi.

Parlamento Temmuz ayındaki oylamayla, AB'nin yürütme organı sayılabilecek Avrupa Komisyonu'nun Başkanlığı'na mevcut Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'i tekrar seçti. AB işleyişine göre von der Leyen 27 AB ülkesinden, farklı portfolyolar için Komisyon üyesi önerileri

talep etti; Eylül-Ekim aylarında adaylarla yapılan görüşmelerin sonunda bir Komisyon listesi belirlenmesi ve yine Parlamento tarafından oylanması gerekiyor. Tüm bu sürecin, her şey normal seyrinde giderse, 1 Kasım'a kadar tamamlanarak yeni Parlamento'nun sene sonundan önce göreve başlaması gerekiyor.

AB'nin yeni sanayi politikası: Temiz Endüstri Mutabakatı

Seçimlerin politik sonuçları çok konuşulsa da, Avrupa Tekstil ve Hazır Giyim Üreticileri Birliği Euratex'i ve sektörümüzü ilgilendiren tarafı, AB'nin yeni sanayi politikalarının nasıl şekilleneceği olacak. Sendika olarak bu sayfalarda siz okurlarımızla sık sık paylaştığımız üzere, AB'de 2020 yılından bu yana tekstil sektörünü ilgilendiren pek çok yasal düzenleme yapıldı, yapılıyor. Dijital Ürün Pasaportu, Özenli Tedarik Yasası, Atık Çerçeve Direktifi gibi pek çok yasal araçla bir ürünün tasarımından, ömrünü tükettikten sonra ne şekilde bertaraf edileceğine kadar tüm süreç düzenleniyor.

Tüm bunlar von der Leyen'in 2020'de "AB'nin en kapsamlı dönüşüm programı" olarak tanıttığı Yeşil Mutabakat kapsamında yapılıyor. Yasal düzenlemelerin sayısı, hızı ve karmaşıklığı

AB'de 2020 yılından bu yana tekstil sektörünü ilgilendiren pek çok yasal düzenleme yapıldı, yapılıyor.

Avrupalı tekstil üreticilerinden çok ciddi eleştiriler almıştı. Seçimler öncesi Euratex, yayınladığı açık mektupla yeni Komisyon'u sürdürülebilirliğin yanında rekabetçiliği de gözetmeye davet etmiş; AB içinde bu denli sıkı politikalara maruz kalan yerli

üreticinin, haksız rekabet yaratan üçüncü ülke üreticilerine karşı korunmasını talep etmişti.

Euratex'in Haziran ayında, tam da seçim zamanı gerçekleştirdiği AB Tekstil Forumu'nda seçimleri yorumlayan Financial Times Avrupa Temsilcisi Andy Bounds, bu politika yapma makinesinin yavaşlamasını beklediğini söylemişti. Yeşil Mutabakat'ın önce sanayicileri, sonra çiftçileri, şimdi ise tüketiciyi vurduğunu; tüketiciyi vurmasıyla halkın tepki göstermeye başladığını belirtmiş; yeni AB yönetiminin vatandaşları "doymaya" odaklanmasını, özellikle çiftçileri destekleyen politikalara öncelik vermesini beklediğini paylaşmıştı.

Von der Leyen'in seçimlerden sonraki demeci, kısmi olarak

Bounds'u destekler nitelikteydi. Von der Leyen, siyasi önceliklerini açıkladığı Politika Rehber Belgesi'nde çiftçilerin adil ve yeterli kazanç elde etmesi için çalışacağını, tarım sektörünün rekabetçi ve sürdürülebilir kalması için "Tarım ve Gıda Vizyonu" açıklayacağını, çiftçilerin en kırılgan olduğu gıda değer zincirinde dengesizlikleri düzelteceğini taahhüt etti.

Von der Leyen, Politika Rehber Belgesi'nde, herkesin akıbetini merakla beklediği Yeşil

yavaşlayacağı ve mevcut düzenlemelerin uygulanması için destekler sağlanacağını anlamayı tercih ediyor. AB dışındaki ticaret ortakları içinse "başta Yeşil Mutabakat olmak üzere düzenlemelerimizden etkilenen ortaklarımızın kaygılarını daha iyi dinlemeli ve dikkate almalıyız" mesajı veriliyor.

E-ticarette yeni önlemler

Çin'de kurulan, şu an merkezi Singapur'da bulunan dünyanın en büyük moda perakendecisi

Avrupa Komisyonu'na yeni portfolyo: Savunma

Yeni Komisyon Başkanı'nın başka bir çarpıcı hamlesi, Avrupa Komisyonu'na yeni bir sandalye olarak Savunma Komiseri'ni eklemeyi teklif etmesi oldu. Askeri ve savunma alanları şimdiki dek AB'de, Birlik düzeyinde ortak politikalar olarak ele alınmıyordu. AB'nin dış ilişkileri sivil misyonlar üzerinden yürütülüyordu. Başta Rusya-Ukrayna olmak üzere sayıları gittikçe artan bölgesel gerilimler, Avrupa Komisyonu'nu ortak bir güvenlik ve savunma mekanizması kurgulamaya itmiş gibi görünüyor. Yine Avrupa'da bu politikanın sonunun ortak bir orduya mı, yoksa sadece askeri donanımın satın alma işlerine bakacak bir otoriteye mi gideceği tartışma konusu.

Belgede Türkiye yok

Von der Leyen'in Politika Belgesi'nde AB'nin gelecek siyasi ve ekonomik ilişkilerine, örneğin AB-Hindistan Stratejik Gündem (Serbest Ticaret Anlaşması denmemesi dikkat çekici) ve ASEAN ile ilişkilere değinen Ekonomik Dış İlişkiler başlıklı bir bölüm bulunuyor. Bu bölümde hem AB'ye adaylığı devam eden hem de Gümrük Birliği'nin önemli bir parçası olan Türkiye'ye atıf olmaması dikkat çekiyor. Fakat hatırlatmak gerekir ki; bir süredir ciddi yol alınamayan ticari sorunların giderilmesi konusunda Temmuz ayında Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ticaret Diyalogu Temmuz ayında ilk kez toplandı; gerek AB'li gerek Türk otoritelerce, görüşmelerin olumlu başladığı ve devam edeceği açıklandı.

2024, Fransa'da çiftçilerin protestolarıyla geçen bir yıl oldu.

Mutabakat'a çok kısa yer vererek, bu hedeflere bağlı kalınacağını söylemekle yetiniyor. 2025-2029 dönemi için ise yeni bir politika ortaya atıyor: Temiz Endüstri Mutabakatı. Bu yeni politikanın amacı "şirketlerin bu iklim hedeflerine ulaşmak için ihtiyaç duydukları şartları sağlamak" olarak tanımlanıyor. Bu şartların başında "ucuz, sürdürülebilir ve erişilebilir enerji kaynakları ve hammaddenin temini" sayılıyor. AB'li sanayiciler bu cümlelerden, bir önceki yasama döneminde çıkarılan ağır düzenlemelerin

konumundaki Shein, dünyanın her yerine oldukça ucuzca online satış yapmasıyla biliniyor. AB tekstil Forumu'nda da gündeme gelen tartışmada, Avrupalı tekstilciler Shein'in Çin devleti tarafından sübvansede edildiğini, Avrupa pazarını alt üst ettiğini paylaşmış ve önlem alınmasını istemişti.

Yeni Politika Rehber Belgesi'nde bu konuya da yer verilerek, e-ticarette gümrüklerde etkin kontrol mekanizmaları kurularak hem tüketiciler hem işletmeler için adil rekabet koşullarının sağlanacağı belirtiliyor.

YOU ARE INVITED TO

IWTO ROUND TABLE 2024

27-29 NOVEMBER, ISTANBUL

The annual Wool Round Table of the IWTO brings together the global wool textile industry for networking and knowledge-sharing. Held this year in Istanbul, in partnership with the Turkish Textile Employers' Association (TTEA), Round Table participants will focus on wool industry trends and strategies, with special attention to developments in Turkey. Programme Highlights will include wool market intelligence, wool production updates, a fresh look at the wool interiors with a focus on health & wellness, sustainability challenges & innovations, an update on the Campaign for Wool

activities, a Turkish Industry session and a Retail forum. Delegates will enjoy networking with middle to top management representatives of international wool textile organisations, representing the complete wool pipeline from farm to fashion. The International Wool Textile Organisation is the global authority for standards in the wool textile industry. Since 1930, IWTO has represented the collected interests of the global wool trade. We look forward to many constructive wool industry conversations in Istanbul this November and hope to meet you there!

Dalena White
SECRETARY GENERAL IWTO

For more information and registration: <https://iwto.org/wool-round-table-2024>

Pati dostu kumaşların yükselişi

Evcil hayvan olmayan ev yakın zamanda neredeyse kalmayacak gibi... Dört ayaklı dostlarımızla yaşamak çok güzel ancak bazen ev eşyalarını korumak açısından zahmetli. Özellikle yıpranan, tırmalanan, tüy tutan ev tekstili, kullanıcıları zorlayabiliyor. Bu tür dertleri ortadan kaldıran 'pati dostu döşemelik kumaş' tam da bu yüzden yıldızı her geçen gün daha da parlayan bir ürün.

YASEMİN BOZKURT

Evcil hayvan sahiplerinin her geçen gün artmasıyla, evdeki eşyaların, özellikle de döşemelik kumaşların cinsi, özelliği büyük önem kazandı. Bunu dikkate alan döşemelik kumaş üreticisi firmalar da yurt dışı örneklerinden yola çıkarak hayvan severleri mutlu edecek bir üretime geçti: Pati dostu döşemelik kumaşlar...

Türkiye'de döşemelik kumaş konusunda öncü olmuş birkaç firma halihazırda bu kumaşın üretimini yapıyor; bazı firmalar da ithalat yoluna gidiyor. Çin, bu ürünü tüketiciye sunmak isteyen firmalar için önemli bir pazar. Pati dostu döşemelik kumaşların en büyük özelliği, dayanıklı ve kolay temizlenebilir olması. Bu kumaşlar, evcil hayvanların tırmalama ve bazı küçük kazalarına karşı yüksek direnç gösterirken, aynı zamanda leke ve koku tutmayan yapısıyla da dikkat çekiyor. Bu özellikler, kullanıcıların daha uzun ömürlü ve hijyenik bir kullanım deneyimi yaşamasını sağlıyor.

Ürünler, sadece evcil hayvanların bulunduğu evlerin gözdesi değil. Kullanım ve temizlik kolaylığı sayesinde, fabrikalar gibi büyük ölçekli iş ortamlarında, ofislerde de tercih ediliyorlar.

KEDİ VE KÖPEK SAHİPLERİ KUMAŞ SEÇİMİNDE NELERE DİKKAT ETMELİ?

KEDİNİZ Mİ VAR KÖPEĞİNİZ Mİ? YOKSA HER İKİSİ DE Mİ?:

Kedi pençeleri malzemeyi delebileceğinden kedi sahipleri deriden uzak dursa iyi olur. Köpek sahipleri, aşınmaya ve yıpranmaya karşı daha dayanıklı olan kanvas veya mikrofiber gibi malzemeleri tercih edebilir.

TÜY MESELESİ:

Evcil hayvanınız çok fazla tüy döküyorsa, evcil hayvan tüyelerine

dayanıklı bir kumaş seçmeyi düşünün. Deri ve mikrofiber gibi malzemeler evcil hayvan tüyelerini çekmez, bu da onları evcil hayvan dostu alanlar için ideal seçim haline getirir.

TEMİZLİK VE BAKIM:

Temizlenmesi ve bakımı kolay kumaşları seçin. Bakım kolaylığı için çıkarılabilir kılıflar, leke tutmaz kaplamalar ve mikrofiber ve deri

gibi malzemeler kullanmayı da düşünebilirsiniz.

RENK VE DESEN:

Döşemelerin daha koyu renk ve desenlerde seçilmesi, evcil hayvan tüyelerinin ve lekelerinin gizlenmesine yardımcı olabilir. Evcil hayvanınızın kürk rengini tamamlayan bir kumaş tercih ederek mobilyanızdaki tüyelerinin görünümünü kamufle edebilirsiniz.

Flokser Tekstil, Türkiye’de bu kumaşın üretimini yapan firmalardan biri. Firma, yoğun bir Ar-Ge çalışması sonucunda 2023 yılı sonlarında bu kumaşın üretimine geçmiş. Ürün ve Pazarlama Direktörü Sümül Yılmaz’ın verdiği bilgiye göre kumaşa ilgi yoğun. Yılmaz, “Bu kumaşlara talep her geçen gün artıyor. Üretimimizin yüzde 70’inden fazlasını pati dostu kumaşlar oluşturuyor. Yaptığımız pazarlama faaliyetleriyle, kumaşlarımızı tanıtarak her noktada talebi artırmaktayız” diyor.

Patili dostlar da mutlu, aileleri de

Türkiye’de üretim yapan bir diğer firma da Hefa Group. Firmanın Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Murat Şahinler, Türkiye’de üretim aşamasına nasıl geçildiğini aktarıyor: “Avrupa ve Amerika’da bu tür ürünlere olan talep, yerel

Flokser Tekstil Ürün ve Pazarlama Direktörü Sümül Yılmaz

FLOKSER TEKSTİL

BU KUMAŞLAR ZARAR GÖREBİLİR

İPEK:

Hassas bir kumaş olduğundan ipek, evcil hayvanların, özellikle de kedilerin pençelerinden kolayca zarar görebilir. İpek ayrıca lekelenmeye eğilimlidir ve temizlenmesi zor olabilir.

KADİFE:

Ashında kadife dokulu kumaşlar evcil hayvan sahiplerine tavsiye ediliyor. Ama unutmayın, bunlar kadife görünüşlü kumaşlar! Kadife deşiller. Çünkü görünüşü havalı, dokunması keyifli olsa da kadife, evcil hayvan tüyleri ve kepekleri için bir mıknaştır olabilir. Ayrıca lekelenmeye karşı daha hassastır ve temizlenmesi zordur.

ŞÖNİL:

İlmecli yapısı yüzünden evcil hayvan pençelerinin şönile kolayca takılır. Bu da malzemenin yıpranmasına ve kötü görünmesine yol açar.

SÜET:

Tırmalaması zor bir ürün gibi görünse de süet kolayca çizilip, lekenebilir. Temizliğinin zor olduğunu ve süeti ilk günkü korumanın zahmet istediğini unutmayın.

TÜVİT:

Tüvitin dokulu yüzeyi evcil hayvan tüylerini, kepeği ve kiri hapsedebilir. Dokuma yapısı aynı zamanda evcil hayvan pençelerinden kaynaklanan takılmalara ve hasarlara karşı da eğilimlidir.

üreticilere ilham kaynağı oldu, ürün geliştirme süreci de yerel pazarın spesifik ihtiyaçları ve geri bildirimlerinin dikkate alınmasıyla yürütüldü.”

Burada en önemli unsur, kumaşların örgü yapısı. Sıkı ve dayanıklı örülen bu kumaşlar, evcil hayvanların tırnak darbelerine karşı iyi performans gösteriyor. Evcil hayvan sahipleri için de birçok avantajı var, kumaşın; tüylerin kolayca temizlenebilmesi, leke tutmaz özelliği, tırmalama ve çizilmelere karşı dayanıklı olması bunlardan birkaçı. Kumaşların bir başka özelliği de antibakteriyel olması. Bu sayede hem evcil hayvanlar hem de sahipleri için daha sağlıklı bir yaşam alanı sağlanmış oluyor.

Fiyat-performans dengesi nasıl?

Pati dostu kumaşların ana maddesi polyester gibi sentetik elyaflar. Bu elyaflar, kumaşa kolay temizlenme özelliğini veriyor ve aynı zamanda da dayanıklılığını artırıyor. Flokser

TIRMALAMAYA DİRENÇLİ

Pati dostu kumaşların özel dokusu ve üretiminde kullanılan dayanıklı iplikler, tırmalama ve çizilmelere karşı ekstra direnç sağlıyor. Ayrıca sıkı dokuma teknikleri sayesinde evcil hayvanların tırnaklarının kumaşa zarar vermesi engelleniyor. Bazı kumaşların yüzeyinde bulunan kaygan yapı sayesinde tüy ve kirin ürüne yapışması zorlaşıyor.

Tekstil Ürün ve Pazarlama Direktörü Sümül Yılmaz kumaşın yüzey mukavemetinin yüksek olmasının, bu kumaşlarla döşenmiş mobilyaların da kullanım sürelerini uzattığına dikkat çekiyor.

Hefa Group Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Murat Şahinler, iplik ve kimyasalların yurt dışından tedarik edildiğini söylerken örme, boyama ve apre işlemlerinin ise genellikle Türkiye’de yapıldığını altını çiziyor. Geniş renk ve desen skalasına sahip kumaşlar fiyat açısından bakıldığında da standart döşemelik kumaşlara göre farklılık gösteriyor. Müşterinin ek özellikler talep etmesi ise fiyatı artırabilen

etkenler arasında. Şahinler, fiyat-performans dengesini şöyle açıklıyor: “Özel üretim teknikleri ve dayanıklılık artırıcı özellikler için kullanılan hammaddelerin maliyetlerinden kaynaklı olarak fiyatlar yükselebilir. Ancak, uzun vadede sağladıkları dayanıklılık ve kolay bakım avantajları göz önüne alındığında, bu ekstra maliyetler kullanıcılar için yatırım değeri taşır.”

Kullanıcıların, evlerine eşya alırken pati dostu kumaş arayışının giderek artması mobilya üreticilerini de bu alana yoğunlaştırıyor. Doğtaş, Enza Home, Normod gibi firmalar, özellikle bu tür kumaşlarla üretime özel önem veriyor.

İyi olmanın marka hali: Fine People Community

Girişimci Bahar Akbulut'un pandemi döneminde kurmaya karar verdiği "Fine People Community" adından da anlaşılacağı gibi bir moda markasından daha fazlası... Tasarımların organik ketenle hazırlandığı marka, birbirimizden öğrendikçe mutluluk duyacağımız bir topluluk etrafında birleşmenin önemine de vurgu yapıyor.

Bahar Akbulut

Kariyer hayatınıza baktığımızda 'etkinlik yöneticiliği'nin ağır bastığını görüyoruz. Nasıl bir iş geçmişiniz var?

Aslında şu anki kariyerimin arkasında bambaşka bir geçmiş var, dediğiniz gibi çok uzun süre kurumsal hayatta yöneticilik yaptım. Aynı zamanda ICF onaylı Profesyonel Yönetici Koçu'yum. Üniversitedeyken etkinlik ve organizasyon hep beni çeken işler oldu. İş hayatına devlet

organizasyonları ve büyük etkinlikler yapan bir firmada başladım. Protokol ağırlama, koordinasyon, devlet zirveleri, organizasyonları gibi alanlarda çalışmak, çok yönlü düşünmemi sağlarken, operasyon yeteneğimi geliştirmemi sağlayan bir kariyeri beraberinde getirdi. Bir dönem kendi firmamı kurarak düğün ve davetler yaptım. "Bu sayede estetik ve tasarım dünyasına da giriş yaptım" diyebiliriz. Fine People Community'nin kuruluşunun

hemen öncesinde dünyanın en büyük ikinci eğlence şirketinin Türkiye'deki operasyonlarının başındaydım.

Bu kariyerin ardından bir giyim markası kurmaya nasıl karar verdiniz?

Fine People Community'nin kuruluşu pandemiye denk geliyor. Hepimizi farklı şekillerde etkileyen pandemi, belki de yeni bir bakış açısı geliştirmemi sağladı ve hep hayalim olan girişimciliğe adım atmaya karar verdim. O dönemde pazarlama ve moda ile ilgili hayli yoğun eğitimler aldım. Sektörden çok değerli isimlerle tanışma ve bağlantı kurma fırsatım oldu.

Marka kurarken, bir dünya yaratmak istiyordum. Bu dünyanın iyilik temelli olmasına odaklandım.

Yapmak istediğim, bir marka kurarken, bir dünya yaratmaktı. Bu dünyanın iyilik temelli olmasına ve kullanacağı kaynaklara minimum zarar vermesine odaklandım. Bu doğrultuda üzerine çalıştıkça ve araştırdıkça; en doğal ve organik sertifikalı kumaşları kullanabileceğim; aynı zamanda premium kalitede işçilikle uzun ömürlü bir kullanım sunabileceğim ürünlerden oluşan bir marka yarattım.

"Fine People Community" adı nasıl doğdu?

Pandemi döneminde, belki de ilk kez tam anlamıyla iç dünyamıza döndük ve çevremizdeki insanlarla, toplumla, doğayla, canlılarla ve asıl evimiz olan

Fine People Community'nin hem kadın, hem erkek koleksiyonları var. Tasarımlar sade ama güçlü bir duruşa sahip.

Dünya ile bağlantılarımızı yeniden değerlendirmeye başladık. Bu süreç, gerçek ihtiyaçlarımızı - sevgi, aidiyet, güven ve kendi kendimize şefkat gösterme gibi - ve bu ihtiyaçları sürekli tüketimle nasıl bastırmaya çalıştığımızı anlamamıza yardımcı oldu. Yaşadığımız bu içsel yolculuktan sonra, hem tüketim ihtiyaçlarımızı karşılarken hem de içinde olmaktan beslenebileceğimiz bir topluluk oluşturma fikriyle Fine People Community girişimini başlattık.

“Fine” yani “iyi” kelimesi tüm anlamlarıyla ve hayatın her alana yansımalarıyla sizi fazlasıyla etkiliyor gibi görünüyor. “İyi olma hali” size göre neleri kapsıyor ve bunu markanızla nasıl birleştiriyorsunuz?

FINE'in mottosu “Çünkü her şey iyi hissetmekle ilgili.”

Markamızdaki “FINE”, herkesin kendine göre “iyi” olmayı nasıl tanımladığıyla alakalı. Size göre “iyi olmak” iyi giyinmek, iyi beslenmek ya da insan olarak iyi bir insan olmak olabilir. Biz bu hislerin hepsini kapsayan bir duruştayız.

“Fine People Community, insanların birlikte büyüdüğü, paylaştıkları ve birbirlerini destekledikleri bir yer.”

Sekiz senedir “Umutlar Yeşersin” adında bir sosyal sorumluluk projem var ve 100 binin üzerinde imkânı kısıtlı çocuğumuza giyim, kırtasiye, laptop, kitap gibi yardımların yanı sıra okullara kütüphaneler, sınıflar ve ailelere erzak paketi yardımları yaptık. Afet zamanlarında bölgeye gidip birebir müdahalelerde bulunuyoruz. O nedenle sosyal sorumluluk, katkıda bulunmak ve

değer yaratmak – kısaca elinden geldiğince “iyi olmak” markanın DNA'sında var.

Fine People Community, bir topluluktan çok daha fazlası. Burası, insanların gerçek ihtiyaçlarını anladıkları, birlikte büyüdüğü, paylaştıkları ve birbirlerini destekledikleri bir yer. Bizim amacımız, sadece tüketmek değil, aynı zamanda birlikte yaşamaktan ve birbirimizden öğrenmekten mutluluk duyduğumuz bir yaşam tarzı sunmak. Bu anlamda, FINE sadece bir marka değil, yaşamın bir parçası haline geliyor; insanları gerçek anlamda bağlı hissettiren, iç huzuru ve memnuniyeti teşvik eden bir alan olarak varlığını sürdürüyor.

Tüm koleksiyonlarınızda keten kullanıyorsunuz. Neden keteni seçtiniz?

Fine People Community olarak, sadece organik sertifikalı ve saf keten kumaşlar kullanarak çevresel

etkiyi minimumda tutmayı ve kullanıcılarımıza premium kalitede ürünler sunmayı amaçlıyoruz. Keten, kullanılan en eski kumaşlardan biri. Keten lifinin insan cildine son derece benzer bir yapıda olması, giyen kişiye üstün bir konfor ve nefes alabilirlik sağlıyor.

Aynı zamanda, keten bitkisinin yetiştirilmesi için genellikle kimyasal gübre veya pestisit kullanımına gerek duyulmaz, bu da doğal kaynakların korunmasına katkı sağlar. Dolayısıyla, sadece organik sertifikalı ve saf keten kumaşlar kullanarak ürettiğimiz koleksiyonlarımızda çevreye duyarlı bir yaklaşım benimsiyoruz ve markamızın sürdürülebilirlik misyonunu ön planda tutuyoruz.

Kullandığınız organik keten, nasıl bir süreçten geçiyor?

Organik sertifikalı yüzde 100 saf keten kullanarak; tarlalardan, atölyelerimize ulaşana kadar doğayı maksimum seviyede korumak üzere hassasiyetle oluşturulmuş standartlara uygun ve çok detaylı denetlemelerden geçirilmiş bir üretim zincirine dahil oluyoruz. Bu sertifikalar sayesinde, üretimin herhangi bir basamağında çalışan emektaşların olması gereken ücretleri aldıklarını, standartlara uygun ortamlarda çalıştıklarını ve hiçbir aşamasında çocuk işçinin çalıştırılmadığını garantilemiş oluyoruz.

Organik olarak işlenen kumaşlarda herhangi bir katkı malzemesi ya da kimyasal olmadığı gibi, her şey doğaya geri dönecek şekilde, olabilecek en saf halinde. Kumaşlar bitkisel boyalarla boyanıyor. Tüm bunlar, ürettiğimiz ürünlerin arkasında gönül rahatlığıyla durmamızı sağlıyor.

Malzemenizi nerelerden temin ediyorsunuz? Yerel üreticilerle bağınız nasıl?

Kullandığımız tüm ürünler yerel dokunan kumaşlar ya da malzemeler... Biz, Türkiye'den dünyaya açılan bir markayız, tüm ilhamımız ve gücümüz bu topraklardan geliyor. O nedenle yerel üretimi ve üreticileri desteklemek, onlarla işbirliği içinde olmak bizim için çok kıymetli.

Fine People Community, bir topluluk fikrine dayalı. Hep örnek verdiğimiz bir cümle var. Marcus Aurelius "Arı kovana için iyi olmayan, arı için de iyi olamaz" diyor. Bu bağlamda hem bizler, hem yerel kaynaklar hem de bunu işleyen ve üreten insanların hep beraber kazanması, beraber gelişmesi çok önemli ve kolektif bir bütündür.

"Keten lifinin insan cildine son derece benzer bir yapıda olması, giyen kişiye üstün bir konfor ve nefes alabilirlik sağlıyor."

Sizin de belirttiğiniz gibi keten sürdürülebilirlik açısından çok değerli. Türkiye'de son zamanlarda verilen teşviklerle de öne çıktığınızı gördük. Durum şu an nasıl? Türkiye'nin potansiyelini değerlendirebilir misiniz?

Türkiye'de son derece kaliteli bir iplik var, ancak keten ipliğinin büyük bir kısmı ne yazık ki halen yurt dışından geliyor. Dediğiniz gibi bu konuda ciddi teşviklerle yerel üretici destekleniyor, bizim gibi tasarımcılar da buna destek

olarak yerel kaynaklara öncelik veriyoruz.

Tabii ki Türkiye bu anlamda çok zengin topraklara sahip ve aslında doğru işlenirse bir dünya markası olabilir. Ülkeye Çin'den ve Rusya'dan gelip burada işlenen keten ipliği yerine çok daha fazla kendi ketenimizi kullanabiliriz.

Tasarımlarınız konusunda bilgi alabilir miyiz? Tasarımlar size mi ait? Nasıl bir ekibiniz var?

Markanın baş tasarımcısı benim. Bu bağlamda FINE aslında benim kendi üzerimde görmek istediğim; benim gibi tasarımlarda sadelik, minimallik ve eskilerin evladiyelik dediği uzun ömürlü ürünler arayanlar için yarattığım bir dünya. Erkek koleksiyonu da benzer bir mantıkla yola çıktığım bir yolculuk benim için. "Burada daha çok hislerime ve gözlemlerime güveniyorum" diyebiliriz.

Ben tasarımları yaptıktan

sonra baş modelcimizle kalıpları çıkarıp fitleri yapıyoruz. Model kalıplardan sonra fit mankenleri geliyor ve tasarımları son hallerine getiriyoruz.

Talepler ne yönde? Markanızı daha çok kimler tercih ediyor?

Markamız bu sene dördüncü koleksiyonunu çıkardı ve çok güzel bir kitle oluşturdu. Şehir hayatında hem farklı tasarımları arayan kadın ve erkekler tercih ederken, yazlık bölgelerde de her sene ürünleri satın alan güzel bir turist kitlesi oluştu. Amacımız zaten her sene devam eden ürünler, birbirine uyan tasarımlar ve yeni eklenen renklerle bir tasarım hikayesi yaratmaktı. Bu yolda da markanın doğru yere oturduğunu düşünüyoruz.

Özellikle "elevated basics" dediğimiz günlük hayata dair sık kullanılan parçaları en iyi kaliteyle sunarken, aynı zamanda farklı tasarımlar arayanlar için hem renk

hem de model olarak daha nadir bulunan tasarımlar sunuyoruz. Koleksiyonda artık FINE denince akla gelen yüzde 100 organik saf ketenle hazırlanmış premium kalitede bir beyaz gömlek bulabilirken aynı zamanda erkekler için pembe renkte bir kimono bulmak da mümkün. Bu bağlamda hepimizin kendimizi modayla ifade etme çeşitliliğimiz ve gücümüzü kutlayan parçalarla; farklı kombinler yaparak özgün kişiliklerimizi ifade etmeye olanak tanımayı hedefliyoruz.

Tekstil kurum ve derneklerinin 'markalaşma' üzerinde sıkça durduğunu görüyoruz. Böyle bir markalaşma sürecini yaşamış biri olarak, bu alanda adım atmak isteyenlere tavsiyeniz ne olur?

Markalaşma çok özveri ve iyi planlanması gereken bir yolculuk. En baştan bir vizyon,

bu doğrultuda yakın ve uzun dönemli bir yol haritası çizmek çok önemli. Kurumsal hayattan gelmiş olmak benim bu anlamda daha kolay ilerlememi sağladı ama en önemlisi kendi markanı tutarlı ve doğru değerleri yansıtacak şekilde şekillendirmek. Ben girişimcilere eğitim verirken, özellikle markalarını kendilerinden bağımsız bir karakter olarak düşünmelerini, bunu yaptıklarında o markanın 'persona'sını doğru şekilde çıkarmalarını, markanın vizyonunu ve manifestosunu tutarlı değerler üzerine konumlandırmalarını tavsiye ediyorum.

Aynı zamanda, diğer tasarımcılarla işbirliği içinde olmak, gündemi takip etmek ve karşılıklı beslenmek çok önemli. Biz kolektif çalışmalara çok önem veriyoruz, bu içinde yer alan taraflar için önemli bir bilgi alışverişinin dışında, dışardan yaratmak istediğimiz marka algısına da çok büyük katkı sağlıyor.

Tüm Hayaller Bir Arada: Ayvalık

Deniz, tarih, iyi yemek ve otantik mimari... Tatilde bunların hepsini bir arada bulmayı önemsiyorsanız, yönünüzü Ayvalık'a çevirin. Asla pişman olmazsınız!

Ayvalık Adaları Tabiat Parkı, ev sahipliği yaptığı 19 ada ve irili ufaklı koylarla tam bir cennet.

Kuzey Ege son yılların en popüler rotalarından. Ve bölgenin en gözde yerlerinden biri tabii ki Ayvalık. Hemen her mevsim gidebilirsiniz. Yalnız unutmayın; Ayvalık bir otele kapanıp günlerce yiyip içebileceğiniz bir yer sayılmaz. Tarihin izini taşıyan sokaklarını, Rumlardan kalan binalarını, müzelerini, enfes yemeklerini içinize sindirerek gezmeniz için ona biraz ilgi göstermeniz gerek. Böyle bir yeri keşfetmenin en iyi yolu yürüyüştür. Ayvalık ve Cunda'nın gerçek ruhunu hissetmek için de ara sokakları arşınlamanız şart. Ayvalık'ta deniz boyu ilerleyen ana caddenin hemen arkasındaki Barbaros Caddesi yürümek için ideal bir yer. Adının cadde olduğuna bakmayın, burası aslında Arnavut kaldırımlı dar bir sokak. Yol boyu eski Rum evleri, kafeler, antikaçılar, seramik, ahşap ve her türlü el işi atölyesi dizili. Bu yol üzerinde, sizi geçirdiği restorasyonun ardından 2015'te kapılarını ziyaretçilere açan Ayvalık Ayazması (Panagia Phaneromeni) karşılayacak. Panagia "Meryem Ana", Phaneromeni ise "göklerden gelen" demek. 1800'lü yıllarda yapılan ayazmadaki suyun, tüm Ege havzasının en şifalı

Nasıl gidilir?

Ayvalık'a İstanbul'dan karayoluyla dört-dört buçuk saat gibi 'kisa' denebilecek bir zamanda ulaşmak mümkün. Yol Ankara'dan yedi, İzmir'den ise iki saat civarı sürüyor. Uçakla da gidebilirsiniz. Edremit'teki Kocaseyit Havalimanı'na İstanbul ve Ankara'dan seferler var. İndikten sonra Ayvalık'a ulaşmak yaklaşık 40-45 dakika sürüyor.

Nerede kalınır?

AYVALIK'TA:

D-Resort, Murat Reis, Çamlık 87, Macaron Konağı, Villa Pietra, Pine Hotel.

CUNDA'DA:

Ortunç Hotel, Mola Cunda, Despot Evi, Panorama Otel, Cunda Otel

SARIMSAKLI'DA:

Sea Resort, Grand Temizel

Ayvalık Ayazması

kaynaklarından birine ev sahipliği yaptığı inanılıyor. Kayıtlara göre, 1850 ile 1922 seneleri arası bu şifa merkezine çok farklı bölgelerden hastalar gelerek şifa arıyordu. Hastalar yaklaşık bir hafta binada kalıp bu sudan içiyor ve bu suyla dolu havuza giriyorlardı. Zaman içinde Ayazma'nın gerçek işlevi unutuldu ve bina 1940'lı yılların sonunda zeytinyağı fabrikasına çevrildi. Sonrasında fabrika binası da terk edilince, yapı yıllarca metruk halde durdu. 2011 yılında yapılan kazılar sonucunda, Ayazma'daki havuzlar yeniden güz yüzüne çıkarıldı. 2016 yılında Ayvalık Belediyesi restorasyon için gerekli maddi desteği başlattı. İki Ayvalıklı kuzen olan Muhtar Kent ve Şerif Kaynar'ın önderliğinde ve Ayvalık'a inanmış kişilerin destekleriyle proje finanse edildi ve 2018'de kapılarını tüm ziyaretçilere açtı. Buraya kadar gelmişken, Ayazma'dan içeri girin, şifalı olduğuna inanılan suyuyla elinizi yüzünüzü yıkamadan geçmeyin. Suyun aktığı çeşmenin üzerinde "Sadece yüzünü değil, günahlarını da yıka" yazar. Kapıdaki kedilere ve restorasyon için elini taşın altına koyan herkese bir selam göndermeyi de ihmal etmeyin.

Burası Ayvalık, rahat olun

Barbaros Caddesi üzerinde yürürken karşınıza sağlıklı sulu kafeler çıkacak. Yerli halkla, Ayvalık ziyaretçilerinin bir arada bir köy kahvesinde oturur gibi sıra sıra dizildiğini göreceksiniz. Hoşgeldiniz Macaron'dasınız (yazıldığı gibi okunuyor, Makaron demeyiniz!). Sokağın üzerine saran yeşil örtünün altında her daim gölgedesiniz. O yüzden burası her zaman soluklanmak isteyenlerin favori durağı. İsteddiğiniz kahveye oturun, burada istediğiniz her şeyi esnafın el birliğiyle yiyip içebilirsiniz. Misal, karadutlu muhallebi mi istediniz hop diye Macaron Muhallebici'sinden gelir. Sakızlı kurabiye mi aradınız, o da karşıdaki pastaneden getirilir masanıza konur. Oturduğunuz kahvede koruk suyu kalmadıysa, Camlı Kahve'den temin edilebilir. Garsonların bunca kişi arasında bu hesabı nasıl tuttuğunu, mekân hesaplarının birbirine nasıl karışmadığını anlayamazsınız. Esnafın bu konudaki rahatlığını görünce, büyük şehirlerde neler çekiyoruz diye düşünmeden

Macaron
Muhallebici

Ayvalık Rahmi Koç Müzesi

Cennet Tepesi

duramaz, Ayvalık'taki rahatlığa şapka çıkarırsınız. Bu arada bu yol üzerinde her Perşembe meşhur Ayvalık pazarı kurulur. Yerel pazarları gezmeyi seviyorsanız bu serüveni kaçırmayın. Pazar sevmeyenler ise ara sokakları gezmek için başka bir gün bulmalı çünkü merkezdeki ara sokaklar neredeyse tamamen kilit oluyor. Çarşı'da görebileceğiniz bir başka tarihi mekân da Saatli Cami. 19'uncu yüzyılın ikinci yarısında Rumlar tarafından kilise olarak inşa edilen yapı, 1928'ten sonra

camieye dönüştürülmüş. Kilisenin çan kulesi sonraki yıllarda saat kulesine dönüştürüldüğü için bugün Saatli Cami diye anılıyor. Kiliseden camiye dönüştürüldüğü için mimarisıyla dikkat çeken yapı bu eklektik haliyle turistlerin uğrak noktalarından.

Ünlü ailelerin tercihi

Ayvalık'ı, Türkiye'nin önde gelen ailelerinden ayrı düşünemezsiniz. Koç, Sabancı, Boyner, Komili gibi ailelerin bir adresi de Ayvalık. Az önce Ayazma'nın restorasyonu sırasında adları geçen Şerif Kaynar ve Muhtar Kent'in de adına burada sık sık rastlarsanız. İlçenin yerlisi Madra ve Kürşat gibi, isimleri Türkiye'ye mâl olmuş aileler de vardır. Örneğin Cunda'daki Taksiyarhis Kilisesi, Koç ailesinin katkısıyla restore edildi ve 2014 yılında kapılarını ziyarete açtı. Son olarak Ayvalık'ın içinde, sahilde bulunan 200 yıllık bir zeytinyağı fabrikası da yine Koç'lar tarafından restore ettirildi ve geçen Ocak ayında Ayvalık Rahmi Koç Müzesi adıyla konuklarını ağırlamaya başladı. Müzenin giriş katında klasik

otomobiller, motosikletler, bebek arabaları, buharlı makine modellerinden oluşan kıymetli objeler yer alıyor. Üst katta ise birbirinden değerli lokomotif modelleri, oyuncaklar ve denizcilikle ilgili objeler bulunuyor. İstanbul, Ankara ve Cunda Rahmi M. Koç Müzeleri'nin bir benzeri gibi oluşturulan koleksiyonda ayrıca çeşitli arkeolojik eserler de görülebilecek. Konuklar deniz kıyısındaki kafenin tadını da çıkarabilir.

Cunda adasının kuzey ucundaki Ayışığı Manastırı ise Suzan Sabancı tarafından restore ettirildi. 1700'lü yılların sonunda inşa edildiği sanılan yapıya ulaşmak için otomobil şart, ziyaret saatlerini de mutlaka kontrol edin. Yine Cunda'daki Sevim ve Necdet Kent Kitaplığı'na uğramadan dönmeyin. Mübadele döneminde Agios Yannis Kilisesi olan bu tarihi yapı, Rahmi Koç'un maddi ve manevi katkılarıyla restore ettirildi ve 2007'de Sevim ve Necdet Kent Kitaplığı olarak açıldı. İş insanı Muhtar Kent, babası Necdet Kent'e ait bin 300'e yakın kitabı buraya bağışladı. Kitaplığın

Ayışığı Manastırı

Sevim ve Necdet Kent Kitaplığı

hemen yanında bir de değirmen var. Buradaki kafeden Cunda'nın eşsiz manzarasını izlemek müthiş bir keyif.

Manzaranın tadı nerede çıkar?

Ayvalık'ın girintili çıkıntılı koylarının ve adalarının yarattığı ilahi manzaranın tadını en iyi çıkarabileceğiniz noktalardan biri Cennet Tepesi... Ayvalık sırtlarındaki bu noktaya ziyaretçiler otomobilleriyle gelir ve sıra sıra dizilerek gün batımının tadını çıkarırdı. Neyse ki sonunda Belediye buraya bir kafe açtı. Artık bir şeyler içerek daha uzun zaman geçirmek mümkün. Ayvalık-Sarımsaklı arasında kalan ve şöhreti tüm Türkiye'yi saran Şeytan Sofrası da eşsiz bir manzaraya sahip. Fakat yaz aylarında fazlasıyla kalabalık

oluyor. Sakin bir zamanını yakalarsınız, bu tepeden Ayvalık'ın ilahi doğasına ve Midilli adasına bakarken, dünyadan tamamen soyutlanırsınız.

Rakı, balık, Ayvalık

Ayvalık'ta sizi en çok mutlu edecek şey yemekleri olabilir. Çeşit çeşit Ege otları, deniz mahsulleri, salatalar, peynirler ve tabii ki hepsinin baş tacı olan eşsiz nefasette zeytinyağı... Ayvalık'ı anlatırken restoran önerisi vermek hem en zoru, hem en kolay... Kolay çünkü lezzetsiz bir şey yeme ihtimaliniz neredeyse sıfır. Zor, çünkü anlatacak o kadar çok şey var ki... Bırakın bir yazıyı, kitaplar, belgeseller yetmez. Öncelikle, malum 'Rakı, balık, Ayvalık' diye bir terim var. Restoranların çoğu, bu üçleme etrafında şekilleniyor. Sonsuzluğa

Saatli Cami

uzanacakmış gibi duran meze dolaplarının önünde, garsona “O ne, bu ne” diye sorarak saatlerinizi geçirebilirsiniz.

Ara sokaklar irili ufaklı restoranlarla dolu. En meşhurları sahildeki Deniz Yıldızı ve Şehir Kulübü (Yörük Mehmet’in Yeri), Tık Mustafa, Güler Meyhanesi olarak sıralanabilir. Cunda’da ise Teo’s, Bay Nihat, Körfez Restoran, Ayna, Cunda Meze Dünyası gibi adresler meyhane ortamı arayanlara göre... Yerli şef Tayfun Gökşin’in, Trata adıyla yarattığı konsepti ise başka yerde bulamazsınız. Gökşin karavan mutfağını, zeytin bahçelerine, sahillere taşıyor ve konuklarını her defasında başka bir mekânda ağırlıyor. Yani mobil bir restoranı var. Bu özel deneyimi yaşamak için Trata’nın programını takip edin ve önceden rezervasyonunuzu yaptırın.

Alternatif mutfaklar

Bir Cunda klasiği olan Uno, Ayvalık’ın içindeki Ediz’s Hamburger, Kırlangıç’taki İtalyan Restoranı Cleto’s, et çeşitleri ve kebapta iddialı Bi’ Meyhane,

Ayvalık yakınlarında neler yapılabilir?

Ayvalık’ı kendinize kalmak bir üs olarak belirlerseniz, kuzeyde Kaz Dağları, termal kaplıcalarıyla ünlü Güre sahili, Gömeç kıyıları; güneyde ise Dikili-Bergama hattı gezi rotanıza dahil olabilir. Fıstık çamları ve köyleriyle ünlü Kozak Yaylası da doğa severlere hitap eder. Ayvalık’a bağlı bir köy olan Küçükköy’de ise hem yerli Boşnakların mutfağının ve geleneklerinin izini sürebilir, hem de sanat galeriyle iç içe bir gün geçirirsiniz.

Tipota Makarna, Japon mutfağına göz kırpan Macaron Petra, sakatata fine dining kıvamında sofraya taşıyan Sofia farklı tat ve atmosfer arayanlara göre.

Meşhur Ayvalık tostı için Avarşar Büfe ya da Sultan Food’u deneyebilirsiniz. Ayvalık’ın içindeki Güler ve İmren Pastaneleri ise başta lor tatlısı, sakızlı kurabiye olmak üzere bölgeye özel lezzetleri bulabileceğiniz yerler. Cunda’daki Karadeniz Pastanesi’nin kurabiyeleri de aklınızı başınızdan alır. İkonik Taş Kahve’yi asla es geçmeyin. İçeride elindeki 20 kiloluk havan tokmağıyla, Girit’ten gelen dibek taşında kahve öğüten Ferit Kaptan’ı ve şanslıysanız içeride oradan oraya uçuşan

kırlangıçları görebilirsiniz. Yaşayan bir tarih gibidir Taş Kahve. Fotoğraf çekmeye doyamazsınız. Yine Cunda’daki Sade Kahve’ye de uğrayabilirsiniz. Bir yeme içme noktası değil ama Cunda’da, Emine Boyner’in kurucusu olduğu Atölye Patika’ya uğramadan asla dönmeyin. Boyner’in yerli bitkilerden hazırladığı cilt ve dudak bakım ürünleri, sabunları kokularıyla baş döndürüyor. Ürünlerin isimleri de efsane: Yaşlanmaya karşı Hey Gidi Yıllar, yumuşacık dudaklar için Bal Dudaklım, pembe yanaklar için Al Yanaklım...

13 Nisan Caddesi hareketleniyor

Ayvalık’ta Barbaros Caddesi’nin bir üst paralelindeki 13 Nisan Caddesi de son dönemde popüleritesini artırıyor. 1865 tarihli taş bir yapıda yer alan Şeytanın Kahvesi hemen bu yolun başında. Koruk suyu, kekikli adaçayı, baharatlarla yapılan şifa bombası “kaynar”... Buraya gidip de latte içecek değilsiniz. Seçin birini! Arada içeri girip bir müze gibi kahvedeki objeleri, fotoğrafları, köşeleri inceleyin. Bir kere gelmenin asla yetmeyeceğini siz de anlayacaksınız.

13 Nisan Caddesi’nin son zamanlardaki popüler adresi, Zafer Sokak’taki Melin Cafe. Bahçesinde bir süs havuzu, serviler, limon ağaçları, çeşit çeşit çiçekler... Kapalı alanda küçük bir kütüphane de mevcut. Kafe aynı zamanda belli programlar dahilinde kültür sanat etkinliklerine de ev sahipliği yapıyor.

Barbaros Caddesi’nin bir üst paralelindeki 13 Nisan Caddesi son dönemde popüleritesini giderek artırıyor.

Sokağa bu yıl açılan ve eğlenceli adıyla yüzleri gülümseten Tostuyevski, İstanbul’dan gelme... İstedığınız ekmek çeşidine, istediğiniz malzemelerle tost hazırlatmanız mümkün. Tostlar meşhur Boşnak yiyeceği soka ve fırınlanmış baby patateslerle servis ediliyor. Sadece “tost” deyip geçmek haksızlık olur, mutlaka deneyin.

Zeytinyağı ve peynir çılgınlığı

Ayvalık’a gelince en çok

alacaklarımız bu ikisi olacak. “Zeytinyağının en iyisi hangisi” diye çok kafa yormayın, kötü zeytinyağı bulmak zor. Ama tabii ki tavsiyelerimiz var: Cunda’daki Thomas Kesebir’in ve Evliyazade’nin erken hasat soğuk sıkım zeytinyağları... Kürşat, Özgün, Monteida, Sabuncuğil, Dalgıçoğlu, Köklü, Selme, Has Ada gibi markalar ilk akla gelenler. Tabii zeytin ve sabun da bu alışverişe eklenecek. Ayvalık’ta üretilen ve temizlikte kullanabileceğiniz sabun suları da evinizin mis gibi kokmasını sağlar. Balıkesir’in Türkiye’nin en çok peynir çeşidi üretilen şehri olduğunu hatırlatalım. Ayvalık’ta hangi peynir çeşidini alacağınıza şaşıracağsınız. Tulum, sepet, saganaki çeşitleri arasında başınız döner. Adım başı mandıra ve zeytinyağı mağazası göreceksiniz. Bu tura aç karnına çıkmanızda yarar var. Demirli Mandırası, Darbuka Kardeşler, Kesebir, Şahsi Mandıra gibi markalarda aradığınız her şeyi bulursunuz. Tatlı lor almadan asla dönmeyin. Üzerine vişne reçeli koyun ve dünyanın en enfes tatlılarından birine hiçbir çaba göstermeden ulaşın.

212 Photography Istanbul

Fotoğraf festivali 212 Photography Istanbul'un dopdolu programı, bu yıl 30'a yakın mekânda takip edilebilir. 12 mekânda fotoğraf sergileri yer alıyor. Bu yılın yıldız isimleri arasında dünyanın önde gelen foto muhabirlerinden Sebastião Salgado, Hollandalı moda fotoğrafçısı Vivianne Sassen gibi isimler var. Ebru Yıldız'ın küratörlüğünde hazırlanan dünyaca ünlü müzisyenlerin fotoğrafları da festivalin dikkat çekenleri arasında. Bu yıl ilk kez beş farklı sergi, festival tarihleri dışında da ziyaret edilebilecek. Böylelikle normalde 13 Ekim'e kadar sürecek festival, devam edecek bazı sergiler sayesinde 30 Kasım'da bitecek. Programı ve mekanları www.212photographyistanbul.com sayfasında bulabilirsiniz.

Levent Yüksel

Tüm zamanların vazgeçilmezi Levent Yüksel'in kalplere dokunan şarkılarına eşlik etmek için Jolly Joker Vadistanbul'da yerinizi alın.

4 Aralık, Jolly Joker Vadi, 21:00, 1.100 TL, 17.500 TL
biletinal.com

Contemporary Istanbul

Çağdaş sanat fuarı Contemporary Istanbul'un (CI) 19. edisyonu bu yıl 23-27 Ekim tarihleri arasında yine Haliç kıyısındaki Tersane'de gerçekleşiyor. Fuar, bu yıl 14 ülkeden 51 çağdaş sanat galerisinin temsil ettiği sanatçıların eserlerini ağırlıyor. Konuk ülke programında ise İspanyolca konuşulan ülkelerle, Latin Amerika ülkeleri yer alıyor. Tersane'nin terasında yer alacak The Yard Açık Hava Sergisi'nde ise yine heykeller sergilenecek. CI'nın bir diğer özel etkinliği CIF Dialogues ise bu yıl da alanının önde gelen isimlerinin konuşmalarını içeren programıyla öne çıkıyor.

23-27 Ekim / Tersane
contemporaryistanbul.com

Nora (Bir Bebek Evi)

Henrik Ibsen'in 1879'da yazdığı üç perdelik tiyatro oyunu üzerinden geçen uzun yıllara rağmen hâlâ tiyatro sahnelerinin vazgeçilmezi. Bir Norveç kasabasında geçen oyun, üç çocuklu bir anne olan Nora'nın kendisine bebek gibi davranıldığı fark etmesinin üzerinden, özgürlüğünü kazanma mücadelesini konu alıyor. Sahnede bu kez Tuğçe Altuğ, Deniz Celiloğlu, Özlem Öçalınmaz ile Cem Avnayım var.

30-31 Ekim, Zorlu PSM, 20:00, 20-850 TL
passo.com.tr

Mustafa Taviloğlu'ndan: "Bir Koleksiyonerin Hikâyesi" sergileri

İş insanı Mustafa Taviloğlu'nun 1972'de oluşturmaya başladığı sanat koleksiyonu sanatseverlerle buluştu. Koleksiyonda 903 sanatçıdan 2 bin 412 eser yer alıyor. 'Bir Koleksiyonerin Hikâyesi' adıyla sergilenen eserler, yedi farklı mekânda görülebilir: İstanbul Resim ve Heykel Müzesi, Artistanbul Feshane, İstanbul Sanat, Müze Gazhane, Likör Fabrikası, Galeri Eyüpsultan ve İş Sanat Kibele Sanat Galerisi. Yarım asırlık bir birikimin ürünü olan Taviloğlu Koleksiyonu'nda pentürden fotoğraflara ve videoya, heykelden yerleştirmeye ve dijital işlere; Türk resminin ustalarından günümüzün genç çağdaş sanatçılarına zengin bir çeşitlilik var. Sergiler 15 Aralık'a kadar ziyaret edilebilir.

Bryan Adams

40 yaşın üzerindeyseniz ve anıları yad etmeyi seviyorsanız buyurun size güzel bir fırsat! 'Everything I Do I Do It For You', 'Run To You' gibi efsane parçalara imza atan Bryan Adams İstanbul'a geliyor.

18 Ekim, Ülker Spor ve Etkinlik Salonu, 19:00, 2.500-9.650 TL
passo.com.tr

Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası

25'inci yaşını kutlayan BİFO, sezonu 10 Ekim'de Zorlu PSM'de açıyor. Bu ilk konserde Carlo Tenan şefliğindeki orkestraya, soprano Helene Walter da sesiyle eşlik ediyor. Orkestra sonrasında, farklı konserlerle izleyicinin karşısına çıkacak. Bunlardan en çok ilgi görenlerden biri Orkestra'nın onursal şefi Gürer Aykal'ın yönetiminde sunulacak 28 Kasım tarihli Mozart programı. Takvimi borusansanat.com sayfasından takip edebilirsiniz. Biletler ise passo.com.tr'de.

Afife Jale

Türk tiyatrosunun öncü kadını Afife Jale'nin hayatı bu sezon sahnede yeni bir yorumla izleyicinin karşısında. Selin Cankı Ceylan'ın kaleme aldığı oyunda, Afife'ye bu kez Demet Evgar hayat veriyor. Kadroda Tilbe Saran, Necip Memili, Bora Akkaş, İdil Sivritepe, Bedir Bedir, Orkuncan İzan, Bilge Çınar, Öyküsü Okur, Basma Seiba, Ekremcan Arslandağ gibi usta ve genç isimler birlikte yer alıyor. Kadınların sahneye çıkmasına, göz önünde olmasına yasak koyan zihniyete karşı başkaldırının çağdaş bir yorumu olan 'Afife'nin 14 Eylül'de Zorlu PSM Turkcell Sahnesi'nde yapılan prömiyerinin biletleri çıktığı gibi tükenmişti. Yeniden perde diyeceği tarihler için biletlerinizi tükenmeden almanızı tavsiye ederiz.

20- 21 Ekim, 4-5-13-14 Kasım / Zorlu PSM, Turkcell Sahnesi
passo.com.tr

Kırmızı iplikler başrolde: Dünyalar Arasında

Japon sanatçı Chiharu Shiota, İstanbul Modern'de başlayan "Dünyalar Arasında" adlı kişisel sergisinde 'ara bir yerde' olma duygusuna odaklanıyor. Sanatçı, müzedeki yerleştirmesinde tüm sergi salonunu ağ benzeri kırmızı ipliklerle sardı.

Japon sanatçı Chiharu Shiota

İstanbul Modern'in son sergisi "Dünyalar Arasında", Japonya-Türkiye diplomatik ilişkilerinin 100'üncü yılı kapsamında gerçekleşiyor. Müzenin, Japon sanatçı Chiharu Shiota'yı davetiyle hayat bulan sergi, sanatçının "ara bir yerde" olma duygusunu odağına yerleştiriyor. Shiota, bu duyguya odaklanırken İstanbul'un Asya ve Avrupa arasındaki konumundan beslenmiş. İstanbul Modern'in, kentin en işlek semtlerinden biri olan Karaköy'de konumlanması da ona ilham vermiş. Gelenler, gidenler; limana yanaşan gemiler, orada seyahat yolcular...

Shiota, "ara bir yerde" olmanın anlamını en iyi bilenlerden. Çünkü kendisi de

Sanatçı, sergi salonunu ağ benzeri kırmızı ipliklerle sardı ve bavulları bu kütlelin içine yerleştirdi.

Japonya'dan Almanya'ya göç etmiş biri. Dolayısıyla bu sergide, başkalarının olduğu kadar kendi göç hikâyesinin de izleri var.

Sanatçı, İstanbul Modern'deki yerleştirmesinde tüm sergi salonunu ağ benzeri kırmızı ipliklerle sardı ve bavulları bu kütlelin içine yerleştirdi. Buradaki amacı, "yokluk içinde var olma" temasına vurgu yapmak. Sanatçının en sık kullandığı renk olan kırmızı ise damarlardaki kanı ve hayatın akışını temsil

ediyor; metaforik olarak insanları, duyguları ve anıları birbirine bağlıyor.

Yerleştirmedeki bavullara gelince... Onlar da Shiota için bir insanı temsil ediyor. Bavullar, içinde taşıdıkları nesnelere ötesinde, duyguları ve anıları taşıyan, geçmişe ve geleceğe vurgu yapan semboller olarak kullanılıyor.

Shiota'nın iplikleri kullanarak yarattığı evren, sadece görsel olarak etkileyici bir mekân sunmakla kalmıyor, insanın iç dünyasının labirentini keşfetmesi için bir davet niteliği taşıyor.

Öykü Özsoy Sağnak'ın küratörlüğünde gerçekleşen sergiyi, 20 Nisan 2025'e kadar ziyaret edebilirsiniz.

Could Uzbekistan become the new textile giant?*

(Title of the presentation by Karim Shafei from Gherzi at the ITMF 2024 Conference)

This question was one of the main agenda topics of the ITMF 2024 International Textile Conference, which took place in Samarkand, Uzbekistan, between 8-10 September.

The International Textile Manufacturers Federation (ITMF), of which Turkish Textile Employers' Association (TTEA) is a member and whose Vice President is Mustafa Denizer, Member of the Board of Directors of TTEA and CEO of Diktaş İplik, is the organization with the widest scope in the textile field, with widest representation all over the world. ITMF Annual Conferences take place every year in the autumn in a different textile producing country of the world. New faces are added every year to ITMF's established participants, which consist of the world's largest textile and textile machinery manufacturers. With the change and transformation of the textile industry in recent years, new profiles such as software developers, artificial intelligence experts, start-ups and certification companies make the ITMF program more interesting with their presentations.

The conference, which had previously been held in various parts of the world from China to Kenya, from Brazil to Portugal, was held in Central Asia for the first time this year. More than 400 participants, 280 of whom were from different geographies of the world, talked about new developments in textile technologies, sustainability

practices, and most of all, the global bottleneck caused by low demand. Uzbekistan's place in the sector was at the top of this agenda. Karim Shafei from Gherzi wrote the title of this article: Can Uzbekistan Become the New Textile Giant? The answer he gave (actually could not give) to the question summarized the different ideas in the minds of all participants. In summary, "Yes, Uzbekistan has progressed very rapidly in the last 8-10 years, and has made great progress in terms of both industry and working conditions; but there are many points that need to be corrected, especially its international reputation."

Despite its rapid progress in the field of industry in the last 10 years, the country has not been able to completely erase the question marks regarding its international reputation and is worth examining with the risks it poses as well as the advantages it offers. Considering opportunities and risks together, Uzbekistan seems to be a new production center for international

textile manufacturers and a possible supplier for brands, and a country worth examining. It is understood that these opportunities were seen and realized by Singaporean, Chinese, Korean, German and Italian investors, especially the global giant Indorama.

Mustafa Denizer moderated the session

Mustafa Denizer, Member of the Board of Directors of TTEA and CEO of Diktaş, has been serving as the Vice President of ITMF since last year. Denizer was the moderator of an important session titled Sustainability and Regulations at this year's Conference. In the session, new production norms that affect/will affect all manufacturers in the world, from the legal regulations that revolted manufacturers in the European Union, to the sustainability agenda of the USA, from China's policies compatible with the rest of the world, to environmental standards in Japan, were discussed.

New era in the EU

Current President of the European Commission, Ursula von der Leyen, was re-elected as President of the European Commission.

2024 has been and continuing to be the scene of important political elections for Europe, both in member countries such as France, Austria, Portugal (and in the United Kingdom outside the EU) and at the Union level. The European Parliament elections based on popular vote and the subsequent appointments of the European Commission and the Council of the European Union are called European Elections. What concerns our industry about the elections is how industrial policies will be shaped... The European Parliament took shape with the elections held in all EU countries at the beginning of June, resulting in the conservatives further expanding their seats. The possibility of "anti-immigrant policies" becoming widespread has increased, a concern for some and an expectation for others. With the vote in July, the Parliament re-elected the current President of the European Commission, Ursula von der Leyen, as the President of the European Commission, which can be considered the executive body of the EU. According to expected schedule, the new Commission should take the office as of November.

EU's new industrial policy: Clean Industrial Deal

Although the political consequences of the elections are discussed a lot, what concerns Euratex and Turkish textile industry will be how the EU's new industrial policies will be shaped. As TTEA frequently shares with its members, many regulations concerning the textile industry have been made and are being made in the

EU since 2020. The entire process, from the design of a product to how it will be disposed of after completing its life is regulated by many legal instruments such as the Digital Product Passport, The Procurement Law and the Waste Framework Directive. All of this is done within the scope of the Green Deal, which von der Leyen introduced in 2020 as "the most comprehensive transformation program of the EU." In her Policy Guidance Document, Von der Leyen only briefly mentions the Green Deal, the outcome of which everyone is eagerly awaiting, and says that these goals will be adhered to. It puts forward a new policy for the 2025-2029 period: Clean Industry Consensus. The aim of this new policy is defined as "providing the conditions that companies need to achieve climate targets."

Türkiye is not in the document

Von der Leyen's Policy Paper includes a section titled Economic External Relations, which touches on the EU's future political and economic relations, such as the EU-India Strategic Agenda (notably not called the Free Trade Agreement) and relations with ASEAN. It is noteworthy that in this section there is no reference to Turkey, which is both an ongoing candidate for the EU and an important part of the Customs Union. But it should be reminded that: The Türkiye-EU High Level Trade Dialogue was convened for the first time in July to resolve trade problems that have not made serious progress for a while; it was announced that the talks started positively and will continue.

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr